

Денсаулық сақтау саласы
КӘСІПТІК СТАНДАРТ
кәсіптік қызмет саласы: Дәрігерге дейінгі көмек
кәсіптік қызметтің кіші саласы: Арнайы мейіргерлік практика
«Мейіргерлік іс»

1. Жалпы ережелер

1. Осы кәсіптік стандартта «денсаулық сақтау жүйесі» саласы, «Медициналық қызмет» кіші саласы, «Дәрігерге дейінгі көмек» қызмет саласы «Мейіргерлік іс» қызмет кіші саласындағы қызметтің біліктілік, құзыреттік деңгейіне, мазмұнына, сапасы мен еңбек жағдайларына қойылатын талаптар айқындалады.

2. Кәсіптік стандарт:

ҚР Ұлттық біліктілік жүйесінің маңызды бөлігі болып табылады, оның негізінде білім беру бағдарламалары, сертификаттау жүйесіндегі стандарттар, лауазымдық нұсқаулықтар, қызметтің осы кіші саласының қызметкерлеріне арналған көтермелеу және ынталандыру жүйесі әзірленетін және жетілдірілетін болады.

Кәсіптік стандарт Ұлттық біліктілік шеңберінің, Денсаулық сақтау жүйесі біліктілігінің салалық шеңберінің талаптардың негізінде әзірленген жаңа технологиялардың пайда болуын, медициналық көрсетілетін қызметтердің қауіпсіздігі мен сапасының жетілдірілуін, медициналық көрсетілетін қызметтер нарығының «Мейіргерлік іс: Мейіргерлік іс бакалавры» мамандығы шеңберіндегі жаңа құзыреттерге мұқтаждықтарын ескере отырып ұдайы жаңартып тұру мүмкіндігі бар.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1) ұлттық біліктілік шеңбері – еңбек нарығында танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық жағынан сипаттау;

2) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық жағынан сипаттау;

3) кәсіптік стандарт – кәсіптік қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне және құзыреттілікке, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

4) сала – шығарылатын өнімнің, өндіріс технологиясының, негізгі қорлар мен жұмыс істейтіндердің кәсіптік дағдысының ортақтығы тән кәсіпорындар мен ұйымдардың жиынтығы;

5) кәсіптік қызмет саласы – біріккен ортақ негізі (ұқсас немесе жуық мақсаты, объектілері, технологиялары, оның ішінде еңбек құралдары) бар және оларды орындау үшін ұқсас құзыреттер жинағы бар сала қызметі түрлерінің жиынтығы негізгі және қосалқы функцияларды іске асыруды көздейтін сала қызметінің бір бөлігі;

6) еңбек қызметінің түрі – кәсіптік қызмет саласының еңбек функцияларының тұтас жинағымен және оларды орындау үшін қажетті құзыреттіліктермен қалыптастырылған құрамдас бөлігі;

7) еңбек функциясы – еңбек процесінің бір немесе бірнеше міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

8) міндет – нақты бір еңбек мәндері мен құралдарын пайдалана отырып еңбек функциясын іске асырумен байланысты іс-қимыл жиынтығы;

9) еңбек нысанасы – белгілі бір еңбек құралдарының көмегімен өнім жасау мақсатында қызметкердің іс-қимылы бағытталатын нысана;

10) еңбек құралдары – қызметкердің еңбек нысанасын бастапқы күйден өнімге айналдыру үшін пайдаланатын құралдары;

11) құзырет – еңбек қызметінде білімін, дағдысы мен тәжірибесін қолдану қабілеті;

12) кәсіп – арнайы теориялық білім мен арнайы даярлықтың, жұмыс тәжірибесінің нәтижесінде алынған практикалық дағдылар кешенін білуді талап ететін еңбек қызметінің түрі;

13) лауазым – ұйымның ұйымдық-әкімшілік сатысындағы функционалдық орын;

14) функционалдық карта – кәсіптік қызметтің белгілі бір саласының шеңберінде белгілі бір қызмет қызметкері орындайтын еңбек функциялары мен міндеттердің құрылымданған сипаттамасы;

15) кәсіптік стандарт бірлігі – еңбек қызметінің осы түрі үшін тұтас, аяқталған, қатысты түрде дербес және маңызды болып табылатын нақты еңбек функциясының толық сипаттамасынан тұратын кәсіптік стандарттың құрылымдық элементі;

16) біліктілік – қызметкердің белгілі бір қызмет түрі шеңберінде нақты функцияларды сапалы орындауға әзірлігі;

17) біліктілік деңгейі – күрделілігі, еңбек әрекетінің стандарттан тыс болуы, жауапкершілігі және дербестігі бойынша сараланатын қызметкерлер құзыреттілігіне қатысты талаптар жиынтығы;

18) дескриптор – СБШ тиісті біліктілік деңгейіндегі қызметкердің құзыретіне, дағдысы мен білімінің сипатына қойылатын талаптар жиынтығының қорытылған сипаты;

4. Құзыретке қойылатын талаптар параметрлер бойынша саралануы тиіс. Мысалы, кәсіптік қызметтегі орындалатын міндеттердің дербестігі, жауапкершілігі және қиындығы.

5. Осы кәсіптік стандартты әзірлеу мақсаты еңбек функцияларының, оларды іске асыру бойынша міндеттердің, «Мейіргерлік іс» қызметінің кіші саласы қызметкерлерінің біліміне, білгірлігіне, дағдылары мен құзыреттеріне қойылатын тиісті талаптардың жүйелі және құрылымдық сипаттамасы болып табылады.

6. Аталған кәсіптік стандарт:

өзінің кәсіптік қызметін таңдауды жүзеге асыратын талапкерлер үшін;

одан әрі кәсіптік даму бағдары ретінде «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша денсаулық сақтау жүйесінің қызметкерлері үшін;

білім беру бағдарламаларын жетілдіру үшін бағдар ретінде медициналық білім беру саласындағы қызметкерлер үшін;

денсаулық сақтау ұйымдарының кадрлық қызметі үшін;

адами ресурстарды басқаруды жетілдіру үшін;

денсаулық сақтау ұйымдарының және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің басшылары үшін;

жеке ұйымдар сияқты жалпы салада да тиімді кадрлық саясатты жүзеге асыру және адами ресурстарды дамыту үшін арналған.

7. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар пайдаланылады:

АВО	қан тобының жүйесі
АҚ	артериялық қысым
АИ	аурухана ішлік инфекция
АИТВ	адамның иммун тапшылығы вирусы
ҚР МЖ	ҚР мемлекеттік жіктеуіші
ҚЖКК	Қауіпсіз жинау мен кәдеге жарату контейнері
КТ	компьютерлік томография
ЕМҰ	емдеу-профилактикалық ұйымдар
ҚР ДСМ	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі
МРТ	магнитті-резонанасты томография
НҚА	нормативтік құқықтық актілер

ҚЖТ	қанның жалпы талдауы
СБШ	салалық біліктілік шеңбері
ҚР	Қазақстан Республикасы
ЖЖЖ	жүрек жиырылуының жиілігі
ТҚЖ	жүрек жиырылуының жиілігі
Per os	ауыз арқылы
МП	мейіргерлік процесс

2. Кәсіптік стандартының паспорты

8. Экономикалық қызмет түрлерінің номенклатурасына сәйкес кәсіптік стандартта ұсынылған экономикалық қызмет түрлері:

86.10.1 – Ауқымды бейінді ауруханалардың және мамандандырылған ауруханалардың (стационарлық науқастарды емдеу) қызметі;

86.22.0 – Арнайы дәрігерлік практика (маман дәрігерлер ұсынатын медициналық консультациялар мен ем).

9. Кәсіптік қызметтің негізгі мақсаты: «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша медициналық көмекті ұсыну.

10. Кәсіптік стандарт кәсіптік қызметтің кіші саласында қызметкерлерді ұстауға, сапасына және еңбек жағдайына, біліктілік пен құзыретке қойылатын талаптар. Стандарттың талабы қызметтің түрлеріне және аталған саланың мынадай кәсіптеріне жатады:

1. Мейіргерлік іс маманы (қолданбалы бакалавриат)
2. Мейіргерлік іс маманы (академиялық бакалавриат)

2.1. Қызметтің, кәсіптің, біліктілік деңгейлердің түрі

Р/с №	Қызмет түрінің атауы	Еңбек нарығының үрдісін ескере отырып кәсіптің атауы	ҚР МЖ 01-2005 сәйкес кәсіптің атауы	ОРК біліктілік деңгейі
1	Арнайы мейіргерлік практика	Мейіргерлік іс маманы (қолданбалы бакалавриат)	Мейіргерлік іс маманы	5.1 5.2 5.3 5.4
2	Арнайы мейіргерлік практика	Мейіргерлік іс маманы (академиялық бакалавриат)	Мейіргерлік іс маманы	6.1 6.2 6.3 6.4

3. «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша еңбек қызметі түрлерінің (кәсіптердің) карточкасы

3.1 Кәсіптің атауы - Мейіргерлік іс маманы

3.1. «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша маманның еңбек жағдайларына, білімі мен жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша жұмыс орындары болуы мүмкін (кәсіпорын, ұйым)	Амбулаториялық-емханалық көмекті, консультациялық-диагностикалық көмекті, стационарлық көмекті, стационарды алмастыратын көмекті, жедел медициналық жәрдемді, санитариялық авиацияны, төтенше жағдайлар кезінде
---	---

	<p>медициналық көмекті, қалыпан келтіріп емдеуді және медициналық оңалтуды, паллиативтік көмекті және мейіргерлік күтімді көрсететін ұйымдар</p>	
<p>Еңбектің зиянды және қауіпті жағдайлары</p>	<p>Науқастармен және биологиялық сұйықтықтармен (қан, ұрық айналасындағы су, сілекей, қынап шығындылары, қақырық, зәр, нәжіс массалары, ірің және басқа да бөлінділер, экссудат пен трансудаттар) жұмыс істеген кезде ауру жұқтыру қаупі.</p> <p>Медициналық персоналдың қауіп факторларына ықпал ету (ауыртпалықты, оның ішінде пациенттерді ауыстырумен байланысты физикалық жүктеме).</p> <p>Уытты, оның ішінде дезинфекциялайтын фармакологиялық заттарды, инфекцияланған заттарды (биологиялық сұйықтықтар, жаймалар, байламдар).</p> <p>Кәсіптік аурулар: өкпе туберкулезі, В, С вирустық гепатиті, дәрілік заттарға арналған аллергиялық аурулар.</p> <p>Стресс және нервның ауруы, эмоциялық күйге кену синдромы.</p>	
<p>Жұмысқа жіберудің ерекше шарттары</p>	<p>«Мейіргерлік іс: Мейіргерлік іс бакалавры» мамандығы бойынша маман сертификатының болуы.</p>	
<p>СБШ біліктілік деңгейі</p>	<p>Кәсіптік білім мен оқу деңгейі</p>	<p>Талап етілетін жұмыс өтілі</p>
5.1	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім	Жұмыс өтілі талап етілмейді
5.2	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша соңғы 5 жылда кемінде 108 сағат көлемінде біліктілікті арттыру.	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша 5.1 деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілінің болуы
5.3	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша соңғы 5 жылда кемінде 108 сағат көлемінде біліктілікті арттыру.	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша 5.2 деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілінің болуы
5.4	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша соңғы 5 жылда кемінде 108 сағат көлемінде біліктілікті арттыру.	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша 5.3 деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілінің болуы
6.1	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша соңғы 5 жылда кемінде 108 сағат көлемінде біліктілікті арттыру.	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша 5.4 деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілінің болуы
6.2	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша соңғы 5 жылда кемінде 108 сағат көлемінде біліктілікті арттыру.	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша 6.1 деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілінің болуы
6.3	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша соңғы 5 жылда кемінде	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша 6.2 деңгейінде кемінде 3

	108 сағат көлемінде біліктілікті арттыру.	жыл жұмыс өтілінің болуы
6.4	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша соңғы 5 жылда кемінде 108 сағат көлемінде біліктілікті арттыру.	«Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша 6.3. деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілінің болуы

3.2. Мейіргерлік іс маманының еңбек функциясының тізбесі

Еңбек функциясының №	Еңбек функциясының атауы	
«Жалпы» салалық функциялары		
Ф 1	Құқықтық және регламенттейтін құжаттар нормаларын сақтау	
Ф 2	Этика, дентология және субординация қағидаларын сақтау	
Ф 3	Денсаулық сақтау ұйымдарының санитариялық – гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігі нормаларын сақтау	
Ф 4	Денсаулық сақтау ұйымдарындағы еңбек қауіпсіздігі нормаларын сақтау	
Ф 5	Өз қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және үздіксіз жетілдіру	
«Медициналық қызмет» кіші саласының функциялары		
Ф 6	Шұғыл жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсету	
Ф 7	Пациент құқығын қорғау	
Ф 8	Тәлімгерлік және пациенттер мен әріптестерді консультациялық – ақпараттық қолдау	
Ф 9	Медициналық қызмет көрсету (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды қамтамасыз ету	
Ф 10	Медициналық әдістемелік және зерттеу қызметі	
«Мейіргерлік іс» қызметі саласының функциялары		
Ф 11	Мейіргерлік процесс сатыларын сақтау	
Ф 12	Дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу және пациенттердің патронажын өткізу	
Ф 13	Пациенттерге және/немесе отбасыға жалпы күтім жасау рәсімдерін оқыту	
Ф 14	Бейіндік емдеу-профилактикалық іс-шараларды жүргізу	
Ф 15	Терапия мен хирургияда мейіргерлік күтім жасау	
Ф 16	Акушерлік-гинекологияда және педиатрияда мейіргерлік күтім жасау	
Ф 17	Апаттар медицинасында және гериатрияда мейіргерлік көмек көрсету	
Ф 18	Психиатрия мен наркологиядағы мамандандырылған мейіргерлік күтім	
Ф 19	Мамандандырылған оңалтушы (қалпына келтіруші) және паллиативтік мейіргерлік күтім	
Ф 20	Мамандандырылған көмекті ұйымдастыру қағидаларын сақтау	

3.3. Мейіргерлік іс маманының функционалдық картасы

№	Міндеттердің атауы	
«Жалпы» салалық функциялары		
Ф 1	Құқықтық және регламенттейтін құжаттар нормаларын сақтау	
3.1.1.	ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнамаларды сақтау	
3.1.2.	Жеке тұлғалар (пациенттер) туралы ақпараттың құпиялығын қамтамасыз ету	

3.1.3.	Денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық нормаларды сақтау
3.1.4.	Қоғамдық денсаулықты сақтауды жүзеге асыратын нормаларды сақтау
3.1.5.	ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтау
3.1.6.	ҚР медициналық және фармацевтикалық қызметкерлерінің Ар-намыс кодексін сақтау
Ф 2	Этика, дентология және субординация қағидаларын сақтау
3.2.1.	Ішкі мінез-құлық мәдениетінің қағидағдарын сақтау
3.2.2.	Сыртқы мінез-құлық мәдениетінің қағидағдарын сақтау
3.2.3.	Медициналық этика және дентология қағидаларын сақтау
3.2.4.	Субординацияны сақтау
3.2.5.	Денсаулық сақтау мәртебесінің сақталуын қамтамасыз ету
Ф 3	Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режим нормаларының және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің сақталуын қамтамасыз ету
3.3.1.	Қорғаныс киімдерін пайдалану қағидаларын сақтау
3.3.2.	Қолды тазалау: әлеуметтік деңгей
3.3.3.	Қолды тазалау: гигиеналық деңгей
3.3.4.	Қолды тазалау: хирургиялық деңгей
3.3.5.	ЕПҰ үй-жайларын гигиеналық жинау
3.3.6.	Стационардың төсек-орын режимін қамтамасыз ету
3.3.7.	ЕПҰ-да ағымдағы және соңғы дезинфекцияны қамтамасыз ету
3.3.8.	Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау
3.3.9.	Ем-шара кабинетінде кәсіптік ауру жұқтырудың профилактикасы
3.3.10.	ЕПҰ қалдықтарын жинау, сақтау және шығарып тастау
3.3.11.	Медициналық мақсаттағы бұйымдарды өңдеу және стерильдеуді жүзеге асыру
3.3.12.	Ерекше стерильді аймақтарда жұмыс істеу нормаларын сақтау
Ф 4	Денсаулық сақтау ұйымдарындағы еңбек қауіпсіздігі нормаларын қамтамасыз ету
3.4.1.	Денсаулық үшін әлеуетті қауіпті жабдықтармен және заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік нормаларын сақтау
3.4.2.	Өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау
Ф 5	Өз қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және үздіксіз жетілдіру
3.5.1.	Қызметті жоспарлау
3.5.2.	Кәсіптік қызмет процесінде жеке әлеуетті жоғарылату
3.5.3.	Жұмыстарды жүзеге асырған кезде стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдер мен хаттамаларды сақтау
3.5.4.	Жұмыс нәтижелерін талдау
3.5.5.	Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу
3.5.6.	Төменгі сатыдағы медицина персоналының жұмысын ұйымдастыруға қатысу
3.5.7.	Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу
3.5.8.	Жаңа әдістемелерді практикаға енгізу
«Медициналық қызмет» кіші саласының функциялары	
Ф 6	Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету
3.6.1.	Медициналық алғашқы көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету
3.6.2.	Ургенттік жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізу немесе мамандарды шақыру
3.6.3.	Тыныс жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру және қолдау жөніндегі іс-шаралар

3 6.4.	Жүрек-өкпені ренимациялауды жүргізу жөніндегі іс-шаралар
3 6.5.	Сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату жөніндегі іс-шаралар
3 6.6.	Дененің әр жері жарақаттанған кезде таңу, оның ішінде кеуде қуысы жараланған кезде бітеп (герметикалап) таңу
3 6.7.	Иммобилизация жүргізу
3 6.8.	Зардап шеккен адамға қауіпті химиялық заттардың әсерін тоқтату жөніндегі іс-шаралар
3 6.9.	Күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек іс-шаралары
3 6.10.	Өмірлік маңызы бар негізгі көрсеткіштерді мониторингілеу және психологиялық демеу
Ф 7	Пациенттердің құқықтарын қамтамасыз ету
3 7.1.	Азаматтардың медициналық көмектен бас тарту құқықтарын қамтамасыз ету
3 7.2.	Тиісті жағдайда азаматтардың келісімінсіз медициналық көмек көрсету
3 7.3.	Дәрігерлік құпияны сақтау
Ф 8	Пациенттер мен әріптестеріне тәлімгерлік ету және оларды консультативтік-ақпараттық қолдау
3 8.1.	Пациенттерге консультация беру
3 8.2.	Медициналық көмек көрсетудің барлық сатыларында сабақтастықты сақтауды қамтамасыз ету
3 8.3.	Тәжірибесі аздау әріптестеріне қатысты тәлімгерлік ету
3 8.4.	Орта медицина персоналына қатысты тәлімгерлік ету
Ф 9	Медициналық қызметтер көрсету процестерін құжаттандыруды (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету
3 9.1.	Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу
3 9.2.	Электронды медициналық құжаттаманы жүргізу
Ф 10	Әдістемелік және зерттеушілік медициналық қызмет
3 10.1	Денсаулық мектептерінің жұмысын ұйымдастыру
3 10.2	Практикалық тренингтер, мастер-кластар өткізуге қатысу
3 10.3	Қолданбалы медициналық зерттеуге қатысу
«Мейіргерлік іс» қызмет саласындағы функциялар	
Ф 11	Мейіргерлік процесс сатыларын сақтау
3 11.1	Пациентті тексеріп қарау
3 11.2	Пациенттің проблемаларын белгілеу және мейіргерлік диагнозды тұжырымдау
3 11.3	Мейіргерлік көмекті жоспарлау
3 11.4	Мейіргерлік араласу жоспарын жүзеге асыру
3 11.5	Мейіргерлік процестің тиімділігін бағалау
Ф 12	Дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу және пациенттердің патронажын өткізу
3 12.1	Дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу
3 12.2	Жүкті әйелдің патронажы
3 12.3	Босанғанға дейінгі (антенатальды) патронаж
3 12.4	Жаңа туған нәрестенің патронажы
3 12.5	Балалар патронажы
3 12.6	Психикалық науқастың патронажы
3 12.7	Онкологиялық науқастың патронажы
3 12.8	Туберкулезбен ауыратын науқастардың патронажы
3 12.9	Диспансерлік науқастардың патронажы
3 12.10	Қарттардың патронажы
Ф 13	Пациенттерге және/немесе отбасыға жалпы күтім жасау рәсімдерін оқыту
3 13.1	Пациенттің және/немесе оның отбасының оқытуға мұқтаждығын бағалау
3 13.2	Пациенттің білім тапшылығына байланысты проблемаларын түсіндіру

3 13.3	Оқыту мақсатын қою, оқытуды жоспарлау, оның сапасы мен тиімділігін бағалау
Ф 14	Бейіндік емдеу-профилактикалық іс-шараларды жүргізу
3 14.1	Отбасылық медицинада мейіргерлік күтім жасау
3 14.2	Саламатты өмір салтын қалыптастыру және аурулардың профилактикасы
3 14.3	Инфекциялық және паразиттік аурулардың профилактикасы жөніндегі іс-шараларды сақтау
Ф 15	Терапия мен хирургияда мейіргерлік күтім жасау
3 15.1.	Бронх-өкпе жүйесі ауруларының синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау
3 15.2	Жүрек-қан тамыры жүйесі ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау
3 15.3	Асқазан-шек жолдары ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау
3 15.4	Бауыр мен өт шығару жолдары ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау
3 15.5	Бүйрек және зәр шығару жолдары ауруларының синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау
3 15.6	Операция алдындағы кезеңде мейіргерлік процесті сақтау
3 15.7	Операциялық кезеңде мейіргерлік процесті сақтау
3 15.8	Операциядан кейінгі кезеңде мейіргерлік процесті сақтау
3 15.9	Хирургиялық практикада ауруды сезінетін пациенттерге мейіргерлік күтім жасау
3 15.10	Операциядан кейінгі асқыну кезінде мейіргерлік күтім жасау және олардың профилактикасы
3 15.11	Хирургиядағы синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету
3 15.12	Хирургиялық науқастарды диспансерлік қадағалау
Ф 16	Акушерлік-гинекологияда және педиатрияда мейіргерлік күтім жасау
3 16.1	Акушерлік-гинекологияда мейіргерлік процесті сақтау
3 16.2	Отбасыны жоспарлау
3 16.3	Акушерлік-гинекологияда тексерудің заманауи әдістерін жүргізу
3 16.4	Акушерлік-гинекологиядағы негізгі синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету
3 16.5	Жүкті әйелдерге және гинекологиялық науқастарға профилактикалық көмек көрсетуді және оларды диспансерлік қадағалауды ұйымдастыру
3 16.6	Балаларға профилактикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру және жүргізу
3 16.7	Педиатрияда негізгі синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету
Ф 17	Апаттар медицинасында және гериатрияда мейіргерлік көмек көрсету
3 17.1	Төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру
3 17.2	Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда мейіргерлік көмек көрсету
3 17.3	Гериатрияда мейіргерлік процесті ұйымдастыру
3 17.4	Гериатриялық науқастарды оңалту
Ф 18	Психиатрия мен наркологиядағы мамандандырылған мейіргерлік күтім
3 18.1	Психиатриялық көмекті ұйымдастыру
3 18.2	Психиатриядағы мейіргерлік процесс ерекшеліктері
3 18.3	Психиатрияда мамандандырылған мейіргерлік көмек көрсету
3 18.4	Наркологиялық қызметті ұйымдастыру
3 18.5	Наркологияда шұғыл жағдайларда мамандандырылған мейіргерлік көмек көрсету
Ф 19	Мамандандырылған оңалтушы (қалпына келтіруші) және паллиативтік мейіргерлік күтім
3 19.1	Мейіргерлік күтімдегі медициналық оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу

3 19.2	Паллиативтік мейіргерлік көмектің негізгі қағидаттарын сақтау
3 19.3	Өлім аузындағы (терминалды) пациенттерге мамандандырылған мейіргерлік көмек көрсету
3 19.4	Пациент пен медицина персоналы арасындағы психологиялық қарым-қатынасты сақтау
3 19.5	Паллиативті көмекті қажет ететін пациенттердің проблемалары мен қажеттіліктерін талдау
Ф 20	Мамандандырылған көмекті ұйымдастыру қағидаларын сақтау
3 20.1	Дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және медициналық жабдықты арнайы сақтауды, есепке алуды және есептен шығаруды қамтамасыз ету
3 20.2	Медицина ұйымында қан препараттарын, оның компоненттерін және қан алмастырғыштарды сақтауды қамтамасыз ету
3 20.3	Науқастарды күрделі диагностикалық зерттеулерге арнайы дайындау
3 20.4	Күрделі арнайы ем-домды көрсету және жүргізу

3.3.1. СБШ 5 деңгейінде мейіргерлік іс маманының құзыретіне қойылатын талаптар

Міндет №	Жеке және кәсіптік құзыреттері	Дағдысы мен машығы	Білімі
Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау			
Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын сақтау			
1.1	Өз қызметін Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы шеңберінде жүзеге асыруға қабілеті Дербестігі: Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасының шеңберін жүйелі бақыланып отыратын сапалы сақтауы. Жауапкершілігі: Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: міндетті нақты регламенттелгенін және саланың нормативтік-құқықтық құжаттарының жиі жетілдірілетінін	Негізгі функцияларды орындау практикасында қажетті нормативтік-құқықтық құжаттарды іздестіру. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасының нормативтік-құқықтық актілерін дұрыс түсіндіру. Қызметті Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасының регламенттеуші нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес жүзеге асыру. Қызметті Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасының регламенттеуші нормативтік-құқықтық	Қазақстан Республикасының Конституциясы. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңы. «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» Қазақстан Республикасының Заңы. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер. Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-

	ескергенде, орташа	актілеріне сәйкес жүзеге асыру процесінде шешім қабылдауды негіздеу	әлеуметтік сараптама негіздері. Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. Еңбек кодексі Еңбекті қорғау қағидалары мен нормалары
1.2. Жеке тұлғалар (пациенттер) туралы ақпараттық құпиялылығын қамтамасыз ету			
1.2.	<p>Құзыретіне дәрігерлік құпияны сақтау кірмейтін адамдардың пациенттер туралы ақпаратқа қол жеткізуін шектеу қабілеті. Дербестігі: пациенттер туралы құпия ақпаратқа қол жеткізуді жүйелі бақыланып отыратын сапалы шектеуі. Жауапкершілігі: пациенттер туралы құпия ақпаратқа қол жеткізуді шектеу сапасы үшін. Күрделілігі: пациенттер туралы құпия ақпаратқа қол жеткізуді шектеудің заманауи жүйелерінің, сала құжаттарының даму деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Пациенттер туралы құпия ақпаратты алу, өңдеу және пайдалану процестерінің мақсаттарымен шектелу. Электрондық ақпараттық ресурстарды қалыптастыру үшін денсаулық жағдайы туралы мәліметтерді беруге жеке тұлғаның (пациенттің) келісімін алу. Пациенттер туралы құпия ақпаратты жария болудан қорғау жөнінде шаралар қабылдау. Жеке тұлғалар (пациенттер) туралы дербес медициналық деректерді қамтитын электрондық ақпараттық ресурстарды ұйымның басқа адамдарының мүліктік және (немесе) моральдық зиян келтіру. Қазақстан Республикасының заңдарымен кепілдік берілген құқықтар мен бостандықтарды іске асыруды шектеу мақсатында пайдалануына тыйым салу және оны толық шектеу</p>	<p>Қазақстан Республикасының Конституциясы. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңы. Медициналық құжаттаманың ақпараттық қауіпсіздігі қағидалары. Электрондық базалардың ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидалары</p>
1.3. Денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың нормаларын сақтау			
1.3.	Денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың нормаларын сақтау	Әлеуметтік, емдеу-профилактикалық, балалар, емдем және қоғамдық тамақтандыруды ұйымдастыруға	Қазақстан Республикасының Конституциясы. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы»

	<p>қабілеті.</p> <p>Дербестігі: денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың нормаларын жүйелі бақыланатын сақтау.</p> <p>Жауапкершілігі: денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау.</p> <p>Биологиялық және химиялық заттармен, улармен, биологиялық және микробиологиялық организмдермен және олардың токсиндерімен жұмыс істеу шарттарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау.</p> <p>Халықты гигиеналық тәрбиелеуге және оқытуға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау.</p> <p>Радиациялық, химиялық, микробиологиялық, токсикологиялық, паразитологиялық қауіпсіздікке қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау.</p> <p>Медициналық мақсаттағы бұйымдарды стерильдеуді және дезинфекциялауды жүргізу шарттарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау.</p> <p>Санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау</p>	<p>Қазақстан Республикасының Кодексі.</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер.</p> <p>Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-элеуметтік сараптама негіздері.</p> <p>Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері.</p> <p>Азаматтық кодекс</p>
1.4. Қоғамдық денсаулықты қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау			
1.4.	<p>Қоғамдық денсаулықты қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау қабілеті.</p> <p>Дербестігі: қоғамдық денсаулықты қорғауды жүзеге асыру нормаларын жүйелі бақыланатын сақтау.</p> <p>Жауапкершілігі:</p>	<p>Аурулар профилактикасының мақсаттары мен түрлерін айқындау.</p> <p>Қоғамның саламатты өмір салтын қалыптастыруын қамтамасыз ету.</p> <p>Профилактикалық медициналық тексерулерді жүргізуді</p>	<p>Қазақстан Республикасының Конституциясы.</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі.</p> <p>«Сыбайлас</p>

	<p>қоғамдық денсаулықты қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: қоғамдық денсаулықты қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>қамтамасыз ету.</p> <p>Профилактикалық егуді жүргізуді қамтамасыз ету.</p> <p>Инфекциялық емес, оның ішінде кәсіптік аурулардың және жарақаттанудың профилактикасын қамтамасыз ету.</p> <p>Психоактивті заттарға тәуелділіктің профилактикасын қамтамасыз ету.</p> <p>Темекі шегу мен алкогольизмнің профилактикасын және шектеуді қамтамасыз ету.</p> <p>Темір тапшы және йод тапшы жағдайлардың профилактикасын қамтамасыз ету</p>	<p>жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер.</p> <p>Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері.</p> <p>Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері.</p> <p>Азаматтық кодекс</p>
1.5. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының нормаларын сақтау			
1.5.	<p>Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының нормаларын сақтау қабілеті.</p> <p>Дербестігі: Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының нормаларын жүйелі бақыланатын сақтау.</p> <p>Жауапкершілігі: Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының нормаларын сақтаудың сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының нормаларын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттерін сақтау.</p> <p>Денсаулық сақтау ұйымдары қызметкерлерінің еңбек қатынастары нормаларын сақтауы.</p> <p>Лауазымдық нұсқаулықтарды сақтау</p>	<p>Қазақстан Республикасының Конституциясы.</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі.</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер.</p> <p>Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері.</p> <p>Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері.</p> <p>Еңбек кодексі</p>

1.6. Қазақстан Республикасының медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау			
1.6.	<p>Қазақстан Республикасының медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау қабілеті.</p> <p>Дербестігі: Қазақстан Республикасының медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін жүйелі бақыланатын сақтау.</p> <p>Жауапкершілігі: Қазақстан Республикасының медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтаудың сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: Қазақстан Республикасының медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Қазақстан Республикасының медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау (бұдан әрі – Ар-намыс кодексі).</p> <p>Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің өз қызметі үшін азаматтар мен тұтас қоғам алдындағы моральдық жауапкершілігін қамтамасыз ету</p>	<p>Қазақстан Республикасының Конституциясы.</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі.</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер.</p> <p>Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері.</p> <p>Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері.</p> <p>Еңбек кодексі</p>
Этика, деонтология және субординация қағидаларын сақтау			
Ішкі мінез-құлық мәдениеті қағидаларын сақтау			
2.1.	<p>Ішкі мінез-құлық мәдениеті қағидаларын сақтау қабілеті.</p> <p>Дербестігі: ішкі мінез-құлық мәдениеті қағидаларын жүйелі бақыланатын сақтау.</p> <p>Жауапкершілігі: ішкі мінез-құлық мәдениеті қағидаларын сақтау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: ішкі мінез-құлық мәдениеті қағидаларын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Адал еңбек ету көзқарасын сақтау.</p> <p>Тәртіп сақтау.</p> <p>Еңбек заттарына ұқыпты қарау.</p> <p>Пациенттермен, олардың заңды өкілдерімен және туыстарымен ықыласпен қатынас жасау.</p> <p>Әріптестермен қарым-қатынас жасағанда, алқалылықты қамтамасыз ету</p>	<p>Медициналық этика.</p> <p>Деонтология.</p> <p>Тиімді қатынас жасау шеберлігі.</p> <p>Қарым-қатынас деңгейлері.</p> <p>Қарым-қатынас құралдары.</p> <p>Қарым-қатынас стильдері.</p> <p>Қарым-қатынасқа ықпал ететін факторлар.</p> <p>Қарым-қатынасқа кедергі келтіретін факторлар.</p> <p>Қарым-қатынас</p>

			тиімділігінң критерийлері
2.2. Сыртқы мінез-құлық мәдениеті қағидаттарын сақтау			
2.2.	Сыртқы мінез-құлық мәдениеті қағидаттарын сақтау қабілеті. Дербестігі: сыртқы мінез-құлық мәдениеті қағидаттарын жүйелі бақыланатын сақтау. Жауапкершілігі: сыртқы мінез-құлық мәдениеті қағидаттарын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: сыртқы мінез-құлық мәдениеті қағидаттарын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары	Әдептілік қағидаларын сақтау. Жақсы мінез қағидаларын сақтау. Сөйлеу мәдениетін сақтау. Тиісті сыртқы келбетін сақтау	Медициналық этика. Деонтология. Тиімді қатынас жасау шеберлігі. Қарым-қатынас деңгейлері. Қарым-қатынас құралдары. Қарым-қатынас стильдері. Қарым-қатынасқа ықпал ететін факторлар. Қарым-қатынасқа кедергі келтіретін факторлар. Қарым-қатынас тиімділігінң критерийлері
2.3. Медициналық этика және деонтология қағидаттарын сақтау			
2.3.	Медициналық этика және деонтология қағидаттарын сақтау қабілеті. Дербестігі: медициналық этика және деонтология қағидаттарын жүйелі бақыланатын сақтау. Жауапкершілігі: медициналық этика және деонтология қағидаттарын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: медициналық этика және деонтология қағидаттарын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары	Ізгілік, мейірімділік және қамқорлық қағидаттарын сақтау. Рақымдылық қағидаттарын сақтау. Тілектестік қағидаттарын сақтау. Риясыздық қағидаттарын сақтау. Еңбексүйгіштік қағидаттарын сақтау. Хабардар етіп келісуді сақтау	Медициналық этика. Деонтология. Тиімді қатынас жасау шеберлігі. Қарым-қатынас деңгейлері. Қарым-қатынас құралдары. Қарым-қатынас стильдері. Қарым-қатынасқа ықпал ететін факторлар. Қарым-қатынасқа кедергі келтіретін факторлар. Қарым-қатынас тиімділігінң критерийлері
2.4. Субординацияны сақтау			
2.4.	Субординацияны сақтау қабілеті. Дербестігі: субординацияны жүйелі бақыланатын сақтау. Жауапкершілігі: субординацияны сақтау	Иерархияға және бағыныстылыққа қатысты қызметтік қатынастар жүйесін сақтау. Жалпыға бірдей қабылданған моральдық-этикалық нормаларды	Медициналық этика. Деонтология. Тиімді қатынас жасау шеберлігі. Қарым-қатынас деңгейлері. Қарым-қатынас

	сапасы үшін. Күрделілігі: субординацияны сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары	сақтау, әріптестеріне қатысты сыпайылық пен әдептілік. Пациент мүддесінде талап етілетін болса, әріптестеріне риясыз көмек көрсетуді қамтамасыз ету. Пациент мүддесінде талап етілетін болса, әріптестерінен риясыз көмек сұрау. Басқа медицина және фармацевтика қызметкерінің кәсіптік біліктілігі туралы көпшілік алдында күмән білдіруге тыйым салу	құралдары. Қарым-қатынас стильдері. Қарым-қатынасқа ықпал ететін факторлар. Қарым-қатынасқа кедергі келтіретін факторлар. Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері
2.5. Денсаулық сақтау ұйымдары беделінің сақталуын қамтамасыз ету			
2.5.	Денсаулық сақтау ұйымдары беделінің сақталуын қамтамасыз ету қабілеті. Дербестігі: денсаулық сақтау ұйымдары беделінің сақталуын жүйелі бақыланатын қамтамасыз ету. Жауапкершілігі: денсаулық сақтау ұйымдарының беделін сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: денсаулық сақтау ұйымдарының беделін сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары	Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшесінің беделіне ұқыпты қарау. Медицина ұйымының беделіне ұқыпты қарау. Денсаулық сақтау саласы қызметкерлерінің беделіне ұқыпты қарау	Медициналық этика. Деонтология. Тиімді қатынас жасау шеберлігі. Қарым-қатынас деңгейлері. Қарым-қатынас құралдары. Қарым-қатынас стильдері. Қарым-қатынасқа ықпал ететін факторлар. Қарым-қатынасқа кедергі келтіретін факторлар. Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері
Денсаулық сақтауды ұйымдастырының санитариялық-гигиеналық режим нормаларының сақталуын және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету			
Қорғаныш киімді пайдалану қағидаларын сақтау			
3.1.	Қорғаныш киімді пайдалану қағидаларын сақтау қабілеті. Дербестігі: қорғаныш киімді пайдалану қағидаларын жүйелі бақыланатын сақтау. Жауапкершілігі: қорғаныш киімді пайдалану қағидаларын	Сыртқы келбетіне қойылатын негізгі талаптарды сақтау. Арнайы медициналық киімді, аяқ киімді және бас киімдерді пайдалану. Маскаларды, қорғаныш көзілдіріктерін, қалқаншаларды пайдалану.	Медициналық қорғаныш киімді пайдалану қағидалары

	сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: қорғаныш киімді пайдалану қағидаларын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары	Медициналық қолғаптарды пайдалану	
3.2. Қолды өңдеу: әлеуметтік деңгей			
3.2.	Қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейіне қабілеті. Дербестігі: қолды әлеуметтік деңгейде үнемі бақыланатын өңдеу. Жауапкершілігі: қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейінің сапасы үшін; Күрделілігі: төмен	Қолдың терісінен кірді және ішінара транзиторлы микрофлораны механикалық әдіспен кетіру	Қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейінің мақсаты. Қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейінің көрсеткіштері. Қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейін жарактандыру. Қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейінің міндетті шарты
3.3. Қолды өңдеу: гигиеналық деңгей			
3.3.	Қолды өңдеудің гигиеналық деңгейіне қабілеті. Дербестігі: қолды гигиеналық деңгейде үнемі бақыланатын өңдеу. Жауапкершілігі: қолды өңдеудің гигиеналық деңгейінің сапасы үшін; Күрделілігі: төмен	Ішінара транзиторлы микрофлораны кетіру (антисептикалық сабынмен) немесе транзиторлы микрофлораны түгел жою (антисептикпен қосымша өңдеу арқылы)	Қолды өңдеудің гигиеналық деңгейінің мақсаты. Қолды өңдеудің гигиеналық деңгейінің көрсеткіштері. Қолды өңдеудің гигиеналық деңгейін жарактандыру. Қолды өңдеудің гигиеналық деңгейінің міндетті шарты
3.4. Қолды өңдеу: хирургиялық деңгей			
3.4.	Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейіне қабілеті. Дербестігі: қолды хирургиялық деңгейде үнемі бақыланатын өңдеу. Жауапкершілігі: қолды өңдеудің хирургиялық деңгейінің сапасы үшін; Күрделілігі: төмен	Қолдың стерильді болуы	Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейінің мақсаты. Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейінің көрсеткіштері. Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейін жарактандыру. Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейінің міндетті шарты
3.5. ЕПҰ үй-жайларын гигиеналық жинау			
3.5.	ЕПҰ үй-жайларын гигиеналық жинау қабілеті.	Күрделі жуып-жинауды жүргізу. Ауа ортасын	Күрделі жуып-жинауды жүргізу схемасы

	<p>Дербестігі: ЕПҰ үй-жайларын жүйелі бақыланатын гигиеналық жинау. Жауапкершілігі: ЕПҰ үй-жайларын гигиеналық жинау сапасы үшін. Күрделілігі: төмен</p>	<p>залалсыздандыруды жүргізу. Палаталар мен басқа да үй-жайларды желдетуді жүргізу. Санитариялық тораптарды жинауды жүргізу. Ауа ортасының температурасын, ылғалдылығын, ластануын бақылау. Қоқыс пен ЕПҰ қалдықтарын жинау. Күрделі жуып-жинауды жүргізу. Тамақтандыру блогы мен буфеттік үй-жайларды жинауды жүргізу. Асхананы, асүй ыдысы мен шыны ыдысты жуу</p>	
3.6. Стационардың төсек-орын режимін қамтамасыз ету			
3.6.	<p>Стационардың төсек-орын режимін қамтамасыз ету қабілеті. Дербестігі: стационардың төсек-орын режимін жүйелі бақыланатын қамтамасыз ету. Жауапкершілігі: стационардың төсек-орын режимін қамтамасыз ету сапасы үшін. Күрделілігі: төмен</p>	<p>Талаптарға сәйкес төсек-орынмен қамтамасыз ету. Ластануына қарай төсек-орынды үнемі ауыстырып тұру. Лас төсек-орынды уақытша сақтау. Таза төсек-орынды сақтау. Төсек-орынды жуу. Таза төсек-орынды жеткізу</p>	Стационардың төсек-орын режимі
3.7. ЕПҰ-да ағымдағы және соңғы дезинфекцияны қамтамасыз ету			
3.7.	<p>ЕПҰ-да ағымдағы және соңғы дезинфекцияны қамтамасыз ету қабілеті. Дербестігі: ЕПҰ-да ағымдағы және соңғы дезинфекцияны жүйелі бақыланатын қамтамасыз ету. Жауапкершілігі: ЕПҰ-да ағымдағы және соңғы дезинфекцияны қамтамасыз ету сапасы үшін. Күрделілігі: төмен</p>	<p>ЕПҰ-дағы профилактикалық дезинфекция. Ағымдағы және соңғы дезинфекцияның сапасын бақылау</p>	<p>ВБИ кезінде дезинфекциялауды жүргізу схемасы. Дезинфекция түрлері. Дезинфекция әдістері. Дезинфекция деңгейлері. Дезинфекциялаушы құралдар. Дезинфекция құралдары мен режимдері. Дезинфекциялаушы құралдардың жарамдылығын бақылау түрлері.</p>

			<p>Дезинфекциялаушы құралдармен жұмыс істеген кезде еңбек қауіпсіздігінің қағидалары.</p> <p>Дезинфекциялаушы құралдармен уланып қалған кездегі алғашқы көмек.</p> <p>Дезинфекциялаушы құралдады дайындау және сақтау техникасы</p>
3.8. Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау			
3.8.	<p>Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялауды қамтамасыз ету қабілеті .</p> <p>Дербестігі: пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялауды жүйелі бақыланатын қамтамасыз ету.</p> <p>Жауапкершілігі: пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялауды қамтамасыз ету сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: төмен</p>	<p>Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау рәсіміне дайындалу.</p> <p>Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау рәсімдерін орындау.</p> <p>Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау рәсімдерін аяқтау.</p> <p>Пациенттерге күтім жасау заттарын екі мәртесүрті тәсілімен дезинфекциялау</p>	<p>Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау процесін жаратқандыру.</p> <p>Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау процесінің міндетті шарттары.</p> <p>Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау процесінің сатылары.</p> <p>Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау процесі үшін қажетті құралдар</p>
3.9. Ем-шара кабинетінде кәсіптік ауру жұқтырудың профилактикасы			
3.9.	<p>Ем-шара кабинетінде кәсіптік ауру жұқтырудың профилактикасын қамтамасыз ету қабілеті.</p> <p>Дербестігі: ем-шара кабинетінде кәсіптік ауру жұқтырудың профилактикасын жүйелі бақыланатын қамтамасыз ету.</p> <p>Жауапкершілігі: ем-шара кабинетінде кәсіптік ауру жұқтырудың профилактикасын қамтамасыз ету сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: төмен</p>	<p>Ем-шара кабинетінде парентеральды жолмен берілетін инфекцияларды, оның ішінде АИТВ-инфекциясын кәсіптік жұқтырудың профилактикасын қамтамасыз ету.</p> <p>Медициналық қолғаптар жыртылып кеткен және тесіліп қалған жағдайда ауру жұқтыру ықтималдығын төмендетуге арналған ұсынымдарды орындау.</p> <p>Алғашқы көмек көрсету дәрі қобдишасының болуын қамтамасыз ету.</p> <p>Пайдаланылған</p>	<p>Ем-шара кабинетінде жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы</p>

		шприцтермен жұмыс істеген кезде жарақат алған жағдайда шұғыл профилактика шараларын жүзеге асыру	
3.10. ЕПҰ қалдықтарын жинау, сақтау және шығарып тастау			
3.10.	ЕПҰ қалдықтарын жинауды және шығарып тастауды жүргізу қабілеті. Дербестігі: ЕПҰ қалдықтарын жинауды және шығарып тастауды жүргізуді жүйелі бақыланатын қамтамасыз ету. Жауапкершілігі: ЕПҰ қалдықтарын жинауды және шығарып тастауды жүргізу сапасы үшін. Күрделілігі: төмен	А санатындағы қалдықтарды жинау және шығарып тастау (қауіпсіз қалдықтар). Б санатындағы қалдықтарды жинау және шығарып тастау (қауіпті/қатерлі қалдықтар). В санатындағы қалдықтарды жинау және шығарып тастау (өте қауіпті қалдықтар). С санатындағы қалдықтарды жинау және шығарып тастау (құрамы жағынан өнеркәсіптік қалдықтарға жуық қалдықтар). Д санатындағы қалдықтарды жинау және шығарып тастау (радиоактивті қалдықтар)	ЕПҰ медициналық қалдықтарын жинау, сақтау, тасымалдау және кәдеге жарату жүйесі. Медициналық қалдықтарды жинау және сақтау үшін полиэтиленді пакетті пайдалану қағидалары. Бір мәртелік өткір құрал-жабдықтарды жинау үшін контейнер-ыдысты пайдалану қағидалары. Мақтаны, дәкені және өзге де сорғыш шығыс материалдарын жинау үшін контейнер-ыдысты пайдалану қағидалары. Органикалық және микробиологиялық қалдықтарды жинау үшін контейнер-ыдысты пайдалану қағидалары. Қалдықтарды сақтау және тасымалдау. ЕПҰ қалдықтарын кәдеге жарату
3.11. Медициналық мақсаттағы бұйымдарды өңдеу және стерильдеуді жүзеге асыру			
3.11.	Медициналық мақсаттағы бұйымдарды өңдеу және стерильдеуді жүзеге асыру қабілеті. Дербестігі: жүйелі бақыланатын медициналық мақсаттағы бұйымдарды өңдеу және стерильдеуді жүзеге асыру. Жауапкершілігі: медициналық мақсаттағы бұйымдарды өңдеуді және	Медициналық мақсаттағы бұйымдарды дезинфекциялауды жүзеге асыру. Медициналық мақсаттағы құрал-жабдықтарды дезинфекциялауды жүзеге асыру. Бір мәрте қолданылатын шприцтерді дезинфекциялауды жүзеге асыру. Құралдарды стерильдеу алдында тазарту.	Медициналық мақсаттағы бұйымдарды дезинфекциялау. Медициналық мақсаттағы құрал-жабдықтарды дезинфекциялау. Бір мәрте қолданылатын шприцтерді дезинфекциялауды орындау алгоритмі. Стерильдеу алдында

	стерильдеуді жүзеге асыруды жүргізу сапасы үшін. Күрделілігі: төмен	Құралдарды аппараттық дезинфекциялауды және стерильдеуді жүзеге асыру. Стерильдеу алдында тазарту сапасын бақылау. Стерильдеуді жүзеге асыру. Автоклавтауды жүзеге асыру. Стерильділікті бақылау. Стерильдеу үшін таңу материалын дайындау. Таңу материалын стерильдеу қораптарына салу. Стерильді үстелге салу үшін нысаналы төсеу	өңдеу үшін қолданылатын жуу заттары Стерильдеу туралы ұғым, стерильдеу әдістері мен тәсілдері. Автоклавтау туралы ұғым. Стерильдеу режимдері. Әуе стерилизаторларында жұмыс істеу тәртібі (құрғақ күйдіру шкафтары). Химиялық заттардың ерітінділерімен стерильдеу. Газбен стерильдеу. Стерильдеуді бақылау әдістері
3.12. Ерекше стерильді аймақтарда жұмыс істеу нормаларын сақтау			
3.12.	Ерекше стерильді аймақтарда жұмыс істеу қабілеті. Дербестігі: ерекше стерильді аймақтарда жүйелі бақыланатын жұмыс істеу. Жауапкершілігі: ерекше стерильді аймақтарда жұмыс істеу нормаларын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: орташа	Стерильді халат кию. Стерильді қолғап кию. Стерильді үстел дайындау. Стерильді үстелмен жұмыс істеу үшін стерильді науаны жұмысқа дайындау	Ерекше стерильді аймақтарда жұмыс істеу қағидалары
Денсаулық сақтау ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі нормаларын қамтамасыз ету			
Денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік нормаларын сақтау			
4.1.	Денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік нормаларын сақтау қабілеті. Дербестігі: денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік нормаларын жүйелі бақыланатын сақтау.	Электр жабдығымен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау. Медициналық техникамен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау. Түйрейтін-кесетін медициналық құралдармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау. Радиоактивті сәуле	Электр жабдығымен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы. Медициналық техникамен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы. Түйрейтін-кесетін медициналық құралдармен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы. Радиоактивті сәуле шығаратын жабдықтармен жұмыс

	Жауапкершілігі: денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік нормаларын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: төмен	шығаратын жабдықтармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау. Денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау	істеген кездегі қауіпсіздік техникасы. Денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін заттармен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы
4.2. Өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау			
4.2.	Өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау қабілеті. Дербестігі: өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын жүйелі бақыланатын сақтау. Жауапкершілігі: өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: төмен	Өртке қарсы қауіпсіздік қағидаларын сақтау	Өртке қарсы қауіпсіздік қағидалары
Өз қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және ұдайы жетілдіру			
Қызметті жоспарлау			
5.1.	Өз қызметін жоспарлау қабілеті. Дербестігі: өз қызметін жүйелі бақыланатын жоспарлау. Жауапкершілігі: қызметін жоспарлау сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Қызмет мақсаттарын айқындау. Міндеттерді айқындау. Қызмет міндеттерін оңтайлы шешуге ықпал ететін іс-шараларды айқындау. Іс-шараларды орындау мерзімдерін айқындау. Қызмет мақсаттарына қол жеткізілуін көрсететін түйінді тиімділік көрсеткіштерін айқындау	Қызмет туралы ереже. Лауазымдық нұсқаулықтар. Операциялық рәсімдер стандарттары. Нормативтер. Қызметті сапалы орындаудың алгоритмдері мен нұсқаулықтары
5.2. Кәсіптік қызмет процесінде жеке әлеуетті жоғарылату			
5.2.	Кәсіптік қызмет процесінде жеке әлеуетті жоғарылату қабілеті. Дербестігі: кәсіптік қызмет процесінде жеке әлеуетті өз бетінше жоғарылату. Жауапкершілігі: кәсіптік қызмет процесінде жеке әлеуетті сапалы жоғарылату үшін. Күрделілігі: жоғары	Кәсіптік қызмет процесінде өздігінен оқу және дағдысы мен машықтарын нығайту. Оқу-әдістемелік әдебиет бойынша ұдайы өздігінен оқу. Кәсіптік оқыту іс-шараларына үнемі қатысу. Кәсіптік ақпарат алмасу іс-шараларына қатысу	Кәсіптік қызмет процесінде өздігінен оқу және жеке әлеуетін жоғарылату технологиясы. Кәсіптік оқу-әдістемелік ақпарат көздері. Ақпаратты игеру тәсілдері. Кәсіптік біліктілікті жоғарылату саласындағы НҚА мен регламенттеуші

			құжаттар
5.3. Жұмыстарды жүзеге асырған кезде стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдер мен хаттамаларды сақтау			
5.3.	<p>Жұмыстарды жүзеге асырған кезде стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдер мен хаттамаларды сақтау қабілеті.</p> <p>Дербестігі: жұмыстарды жүзеге асырған кезде стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдер мен хаттамаларды жүйелі бақыланатын сақтау.</p> <p>Жауапкершілігі: жұмыстарды жүзеге асырған кезде стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдер мен хаттамаларды сақтау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: орташа</p>	<p>Стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдерді, хаттамаларды басшылыққа алу</p>	<p>Қызмет туралы ереже.</p> <p>Лауазымдық нұсқаулықтар.</p> <p>Операциялық рәсімдер стандарттары.</p> <p>Нормативтер.</p> <p>Қызметті сапалы орындаудың алгоритмдері мен нұсқаулықтары</p>
5.4. Жұмыс нәтижелерін талдау			
5.4.	<p>Жұмыс нәтижелерін талдау қабілеті.</p> <p>Дербестігі: жұмысты жүйелі бақыланатын талдау.</p> <p>Жауапкершілігі: жұмысты талдау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Жұмыстардың нәтижелілігі, сапасы, тиімділігі көрсеткіштерін талдау</p>	<p>Қызметтің нәтижелілігі</p> <p>Жұмыстардың сапасы.</p> <p>Қызметтің тиімділігі.</p> <p>Медициналық статистика.</p> <p>Экономикалық тиімділік.</p> <p>Медициналық тиімділік.</p> <p>Әлеуметтік тиімділік</p>
5.5. Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу			
5.5.	<p>Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу қабілеті.</p> <p>Дербестігі: қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды жүйелі бақыланатын әзірлеу.</p> <p>Жауапкершілігі: қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу</p>	<p>Қызметтің нәтижелілігін шектейтін проблемаларды анықтау.</p> <p>Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды жоспарлау.</p> <p>Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды жүзеге асыру.</p> <p>Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды талдау</p>	<p>Нәтижелілік көрсеткіштері.</p> <p>Сапа менеджменті.</p> <p>Енгізуді ұйымдастыру.</p> <p>Жұмыс бейіні бойынша заманауи ғылым жетістіктері</p>

	сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары		
5.6. Төменгі сатыдағы медицина персоналының жұмысын ұйымдастыруға қатысу			
5.6.	Төменгі сатыдағы медицина персоналының жұмысын ұйымдастыру қабілеті. Дербестігі: төменгі сатыдағы медицина персоналының жұмысын жүйелі бақыланатын ұйымдастыру. Жауапкершілігі: төменгі сатыдағы медицина персоналының жұмысын ұйымдастыру сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Төменгі сатыдағы персоналға жұмыстағы кемшіліктерін немесе жұмыс тиімділігінің жеткіліксіздігін көрсету. Төменгі сатыдағы персоналмен бірге жұмыстағы кемшіліктерді жою және мінсіз әрі тиімділігі жоғары іс-қимыл алгоритмдерінің немесе нұсқаулықтарының тиімділігін арттыру тетіктерін әзірлеу. Мінсіз әрі тиімділігі жоғары іс-қимылды өзі үлгі болып көрсету. Төменгі сатыдағы персоналдың алгоритмдер мен нұсқаулықтарды орындауын бақылау	Төменгі сатыдағы персонал жұмысының мақсаты. Төменгі сатыдағы персоналдың міндеттері. Төменгі сатыдағы персоналдың лауазымдық функциялары. Төменгі сатыдағы персоналдың жұмысын регламенттейтін стандарттар мен НҚА. Персоналды басқару. Сапа менеджменті Операциялық менеджмент
5.7. Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу			
5.7.	Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу қабілеті. Дербестігі: медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне жүйелі бақыланатын мониторинг. Жауапкершілігі: медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштерінің мониторингі сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Өз қызметі тиімділігінің түйінді көрсеткіштерін айқындау. Қызмет нәтижелерінің ай сайынғы мониторингін жүргізу. Тиісті құрылымдарға ақпарат беру	Нәтижелілік көрсеткіштері. Сапа менеджменті. Енгізуді ұйымдастыру. Жұмыс бейіні бойынша заманауи ғылым жетістіктері
5.8. Жаңа әдістемелерді практикаға енгізу			
5.8.	Жаңа әдістемелерді практикаға енгізу қабілеті. Дербестігі: жаңа әдістемелерді практикаға жүйелі бақыланатын енгізу.	Қызмет бейіні бойынша халықаралық тәжірибені зерделеу. Қызмет саласындағы жаңа ғылыми жетістіктерді зерделеу Жаңа әдістемелерді	Қызмет саласындағы заманауи жетістіктер. Қызмет саласындағы халықаралық тәжірибе. Енгізу процесін регламенттейтін НҚА

	Жауапкершілігі: жаңа әдістемелерді практикаға енгізу. Күрделілігі: жоғары	практикаға енгізу Жаңа әдістемелерді практикаға енгізу нәтижелерін талдау	
6. Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету			
6.1 Медициналық алғашқы көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету			
6.1.	Медициналық алғашқы көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету қабілеті. Дербестігі: медициналық алғашқы көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету жөніндегі өз бетінше немесе бірлескен әрекет. Жауапкершілігі: медициналық алғашқы көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Оқиға орын алған/ зардап шеккен адам анықталған жерді қарап шығу. Қоршаған ортаның қауіпсіздік деңгейін бағалау. Зардап шеккен адамды қоршаған ортаның қауіпсіз аймағына жеткізу. Зардап шеккен адамға зиянды факторлардың әсерін тоқтату	Адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін орта факторлары. Зардап шеккен адамды жеткізу тәсілдері. Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсетуге арналған қауіпсіз аймақ шарттары. Зардап шеккен адамға зиянды факторларды тоқтату тәсілдері
6.2. Ургенттік жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізу немесе мамандарды шақыру			
6.2.	Ургенттік жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізуді немесе мамандарды шақыруды қамтамасыз ету қабілеті. Дербестігі: ургенттік жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізуді немесе мамандарды шақыруды қамтамасыз ету жөніндегі өз бетінше немесе бірлескен әрекет. Жауапкершілігі: ургенттік жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізуді немесе мамандарды шақыруды	Пациентті ЕПҰ жеткізу және жолда оның жағдайын мониторингілеу. Ургенттік жағдай бейінін айқындау. Пациентке білікті көмегі талап етілетін мамандарды шақыру. Пациент туралы ақпаратты білікті мамандарға беру	Зардап шеккен адамды жеткізу тәсілдері. Пациент жағдайын мониторингілеудің негізгі көрсеткіштері. Бейініне байланысты ургенттік жағдайлардың сипаттамалары. Медициналық қызметтер көрсету бейініне сәйкес білікті медицина қызметкерлерінің функциялары

	қамтамасыз ету сапасы үшін. Күрделілігі: орташа		
6.3. Тыныс жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру және қолдау жөніндегі іс-шаралар			
6.3.	Тыныс жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру және қолдау қабілеті. Дербестігі: тыныс жолдарының өткізгіштігін өз бетінше қалпына келтіру және қолдау. Жауапкершілігі: шұғыл көмек көрсетуді талап ететін синдромды/ ауруды айқындау сапасы үшін. Күрделілігі: орташа	Басты артқа шалқайтуды, астыңғы жақты жылжытуды және ауызды ашуды жүзеге асыру (Сафар ұшпағанды тәсілі). Тыныс жолдарын бөгде заттардан тазарту. Тыныс жолдарын бөгде заттардан және сұйықтықтардан тазарту кезінде сорғышты пайдалану. Тыныс жолдарының өткізгіштігін қолдау	Тыныс жолдары обтурациясының себептері. Тыныс жолдары обтурациясының белгілері. Сафар ұшпағанды тәсілін жүргізу техникасы. Тыныс жолдарын бөгде заттардан тазарту техникасы. Тыныс жолдарының өткізгіштігін қолдау техникасы
6.4. Жүрек-өкпені ренимациялауды жүргізу жөніндегі іс-шаралар			
6.4.	Жүрек-өкпені ренимациялауды жүргізу жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру қабілеті. Дербестігі: жүрек-өкпені ренимациялауды жүргізу жөніндегі іс-шараларды өз бетінше немесе екеулеп жүзеге асыру. Жауапкершілігі: жүрек-өкпені ренимациялауды жүргізу жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру сапасы үшін. Күрделілігі: орташа	Өкпеге жасанды түрде ауа жіберуді жүргізу (ауызбен мұрнына, ауызбен аузына). Жүректі тікелей емес жабық уқалауды жүргізу	Өкпеге жасанды түрде ауа жіберу техникасы. Жүректі тікелей емес уқалауды жүргізу техникасы
6.5. Сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату жөніндегі іс-шаралар			
6.5.	Сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру қабілеті. Дербестігі: сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату жөніндегі іс-шараларды өз бетінше немесе екеулеп жүзеге асыру. Жауапкершілігі: сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру сапасы үшін.	Қанап тұрған тамырды қысу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату. Қысып таңу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату. Тампонада арқылы қан кетуді уақытша тоқтату. Қан тоқтататын жгутпен байлау арқылы қан кетуді уақытша тоқтату	Қанап тұрған тамырды қысу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасы. Қысып таңу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасы. Тампонада арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасы. Қан тоқтататын жгутпен байлау арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасы

	Күрделілігі: орташа		
6.6. Дененің әр жері жарақаттанған кезде таңу, оның ішінде кеуде қуысы жараланған кезде бігеп (герметикалап) таңу			
6.6.	<p>Дененің әр жері жарақаттанған кезде таңу, оның ішінде кеуде қуысы жараланған кезде бігеп (герметикалап) таңу қабілеті.</p> <p>Дербестігі: дененің әр жері жарақаттанған кезде таңу, оның ішінде кеуде қуысы жараланған кезде өз бетінше бігеп (герметикалап) таңу.</p> <p>Жауапкершілігі: дененің әр жері жарақаттанған кезде таңу, оның ішінде кеуде қуысы жараланған кезде бігеп (герметикалап) таңу сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: орташа</p>	<p>Әр жерде орналасқан жараларды асептикалық таңу.</p> <p>Ішгің тесілген жарасын және ішек-қарын қуысының мүшелері шығып кеткенде асептикалық таңу.</p> <p>Кеуде қуысы ішке өтіп жараланған кезде бігеп (герметикалап) таңу.</p> <p>Күйіп қалғанда таңу және салқындату.</p> <p>Зақымданған жердің айналасын дәкелеу</p>	<p>Асептикалық таңу техникасы.</p> <p>Ішгің тесілген жарасын және ішек-қарын қуысының мүшелері шығып кеткенде асептикалық таңу техникасы.</p> <p>Кеуде қуысы ішке өтіп жараланған кезде бігеп (герметикалап) таңу техникасы.</p> <p>Күйіп қалғанда таңу және салқындату техникасы.</p> <p>Десмургия негіздері</p>
6.7. Иммобилизация жүргізу			
6.7.	<p>Зақымданған аяқ-қолды иммобилизациялауды жүзеге асыру қабілеті;</p> <p>Дербестігі: зақымданған аяқ-қолды өз бетінше иммобилизациялау.</p> <p>Жауапкершілігі: зақымданған аяқ-қолды иммобилизациялау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: орташа</p>	<p>Арнайы шиналар салу жолымен зақымданған аяқ-қолды иммобилизациялауды жүзеге асыру.</p> <p>Аяқ-қолды қолда бар құралдармен иммобилизациялауды жүзеге асыру.</p> <p>Сау аяққа немесе қолды денеге дәкелеп таңу тәсілімен иммобилизациялау.</p> <p>Ашық сынықтарды иммобилизациялау</p>	<p>Арнайы шиналар салу жолымен зақымданған аяқ-қолды иммобилизациялау техникасы.</p> <p>Аяқ-қолды қолда бар құралдармен иммобилизациялау техникасы.</p> <p>Сау аяққа немесе қолды денеге дәкелеп таңу тәсілімен иммобилизациялау техникасы.</p> <p>Ашық сынықтарды иммобилизациялау техникасы</p>
6.8. Зардап шеккен адамға қауіпті химиялық заттардың әсерін тоқтату жөніндегі іс-шаралар			
6.8.	<p>Зардап шеккен адамға қауіпті химиялық заттардың әсерін тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру қабілеті.</p> <p>Дербестігі: зардап шеккен адамға қауіпті химиялық заттардың</p>	<p>Асқазанды шаю.</p> <p>Зақымданған жердің зақымдаушы агенттерінен тазарту.</p> <p>Антидот жіберу</p>	<p>Асқазанды шаю техникасы.</p> <p>Зақымданған жердің зақымдаушы агенттерінен тазарту техникасы.</p> <p>Антидоттардың әрекет ету механизмі</p>

	әсерін тоқтату жөніндегі іс-шараларды өз бетінше жүзеге асыру. Жауапкершілігі: зардап шеккен адамға қауіпті химиялық заттардың әсерін тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру сапасы үшін. Күрделілігі: орташа		
6.9. Күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек іс-шаралары			
6.9.	Күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек іс-шараларын жүзеге асыру қабілеті. Дербестігі: күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек іс-шараларын өз бетінше жүзеге асыру. Жауапкершілігі: күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек іс-шараларын жүзеге асыру сапасы үшін. Күрделілігі: орташа	Күйікпен зақымданған жерді киімнен босату. Күйіп қалған жерді асептикалық таңу. Күйікпен зақымданған жерді салқындатуды қамтамасыз ету. Үсіп қалған кезде орау және біртіндеп жылыту. Зардап шеккен адамның көп су ішуін қамтамасыз ету	Күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек
6.10. Өмірлік маңызы бар негізгі көрсеткіштерді мониторингілеу және психологиялық қолдау көрсету			
6.10.	Өмірлік маңызы бар негізгі көрсеткіштерді мониторингілеуді және психологиялық қолдау көрсетуді жүзеге асыру қабілеті. Дербестігі: өмірлік маңызы бар негізгі көрсеткіштерді мониторингілеуді және психологиялық қолдау көрсетуді өз бетінше жүзеге асыру. Жауапкершілігі: өмірлік маңызы бар негізгі көрсеткіштерді мониторингілеуді және психологиялық қолдау көрсетуді жүзеге асыру сапасы үшін. Күрделілігі: орташа	Артериялық қысымның мониторингін жүзеге асыру. Жүректің жиырылу жиілігінің немесе бір минуттағы пульс соғысы санының мониторингін жүзеге асыру. Тыныс алу әрекеті жиілігінің мониторингін жүзеге асыру. Термометрия мониторингін жүзеге асыру. Науқастың ақыл-есінің мониторингін жүзеге асыру	Артериялық қысымды өлшеу техникасы. Жүректің жиырылу жиілігін немесе бір минуттағы пульс соғысының санын есептеу техникасы. Тыныс алу әрекетінің жиілігін есептеу техникасы. Термометрия техникасы. Науқастың ақыл-есі мониторингінің техникасы
7. Пациенттердің құқықтарын қамтамасыз ету			
7.1. Азаматтардың медициналық көмектен бас тарту құқықтарын қамтамасыз ету			
7.1.	Азаматтардың	Пациенттерге және	Қазақстан

	<p>медициналық көмектен бас тарту құқықтарын қамтамасыз ету қабілеті. Дербестігі: азаматтың медициналық көмектен бас тарту рәсімін жүйелі бақыланып отыратын жүргізу.</p> <p>Жауапкершілігі: азаматтың медициналық көмектен бас тарту рәсіміне байланысты іс-шараларды жүзеге асыру сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: бұл рәсімнің салдарын ескергенде, жоғары</p>	<p>олардың заңды өкілдеріне медициналық көмектен бас тартудың салдары туралы түсіндіру.</p> <p>Медициналық көмектен бас тартуды медициналық құжаттамамен ресімдеу. Көмелетке толмаған не әрекетке қабілетсіз адамның заңды өкілдері көрсетілген адамдардың өмірін құтқару үшін қажетті медициналық көмектен бас тартқан кезде қорғаншылық және қорғаншылық органдарына жүгіну</p>	<p>Республикасының Конституциясы.</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі.</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер.</p> <p>Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері.</p> <p>Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері.</p> <p>Азаматтық кодекс</p>
7.2. Тиісті жағдайда азаматтардың келісімсіз медициналық көмек көрсету			
7.2.	<p>Тиісті жағдайда азаматтардың келісімсіз медициналық көмек көрсету қабілеті</p> <p>Дербестігі: тиісті жағдайда азаматтардың келісімсіз жүйелі бақыланатын медициналық көмек көрсету.</p> <p>Жауапкершілігі: тиісті жағдайда азаматтардың келісімсіз медициналық көмек көрсету сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: қабылданған шешім үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Тиісті жағдайда өздерінің келісімсіз медициналық көмек көрсетілуге тиіс адамдарды айқындау.</p> <p>Кәмелетке толмаған және сот әрекетке қабілетсіз деп таныған адамдарға қатысты олардың заңды өкілдерінен медициналық көмек көрсетуге келісім алу.</p> <p>Консилиумда азаматтарға олардың келісімсіз медициналық көмек көрсету туралы шешім қабылдау.</p> <p>Консилиум жинау мүмкін болмаған жағдайда, азаматтардың келісімсіз медициналық көмек көрсету туралы шешімді</p>	<p>Қазақстан Республикасының Конституциясы.</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі.</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер.</p> <p>Еңбекке уақытша жарамсыздықты</p>

		дербес қабылдап, кейіннен медицина ұйымының лауазымды адамдары мен заңды өкілдерге хабарлау. Азаматтардың келісімсіз медициналық көмек көрсетуді тоқтату негіздерін айқындау	сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері. Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. Азаматтық кодекс
7.3. Дәрігерлік құпияны сақтау			
7.3.	Дәрігерлік құпияны сақтау қабілеті. Дербестігі: жүйелі бақыланатын дәрігерлік құпияны сақтау. Жауапкершілігі: дәрігерлік құпияны сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: дәрігерлік құпияны сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары	Дәрігерлік құпияны құрайтын ақпаратты айқындау. Дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтердің жария болмауын қамтамасыз ету. Пациентті тексеру және емдеу мүддесінде, ғылыми зерттеулер жүргізу, бұл мәліметтерді оқу процесінде пайдалану үшін және өзге мақсаттарда дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді басқа заңды және (немесе) жеке тұлғаларға беруге пациенттің немесе оның заңды өкілінің келісімін алу. Дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді азаматтың немесе оның заңды өкілінің келісімсіз беруге болатын жағдайларды айқындау. Дербес сипаттағы ақпаратты электронды дерекқорға қосуға азаматтың немесе оның заңды өкілінің келісімін ресімдеу	Қазақстан Республикасының Конституциясы. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңы. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер. Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері. Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. Азаматтық кодекс
8. Пациенттер мен әріптестерін консультативтік-ақпараттық қолдау			
8.1. Пациенттерге консультация беру			
8.1.	Пациенттерге консультация беру қабілеті. Дербестігі: пациенттерге консультация беруді өз бетінше жүзеге асыру.	Науқасты тыңдау. Алынған мәліметтерді талдау. Ұсынымдар беру. Өз құзыреті шегінде пациенттерді	Тиімді қатынас жасау қағидалары. Медициналық этика және деонтология. Өз құзыреті шегінде пациенттерге

	Жауапкершілігі: пациенттерге консультация беру сапасы үшін. Күрделілігі: орташа	қызықтыратын сұрақтар бойынша жауап беру	мамандандырылған бейінді ұсынымдар беру
8.2. Медициналық көмек көрсетудің барлық сатыларында сабақтастықты қамтамасыз ету			
8.2.	Медициналық көмек көрсетудің барлық сатыларында сабақтастықты қамтамасыз ету қабілеті. Дербестігі: медициналық көмек көрсетудің барлық сатыларында сабақтастықты өз бетінше қамтамасыз ету. Жауапкершілігі: медициналық көмек көрсетудің барлық сатыларында сабақтастықты қамтамасыз ету. Күрделілігі: жоғары	Жүгінгенге «дейін» пациентке медициналық көмек көрсеткен медицина қызметкерлерімен қажетті ақпарат алмасу. Жүгінгеннен «кейін» пациентке медициналық көмек көрсеткен медицина қызметкерлерімен қажетті ақпарат алмасу	Тиімді қатынас жасау қағидалары. Медициналық этика және деонтология. Өз құзыреті шегінде әріптестеріне мамандандырылған бейінді ұсынымдар беру
8.3. Тәжірибесі аздау әріптестеріне қатысты тәлімгерлік ету			
8.3.	Тәжірибесі аздау әріптестеріне қатысты тәлімгерлікті жүргізу қабілеті. Дербестігі: тәжірибесі аздау әріптестеріне қатысты тәлімгерлікті өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: тәжірибесі аздау әріптестеріне қатысты тәлімгерлікті сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: жоғары	Тәжірибесі аздау әріптестерімен байланыс жасау «Айтып бер – көрсет – бақылауда ұста» пішінінде тәлімгерлік ету	Тиімді қарым-қатынас жасау қағидалары. Медициналық этика және деонтология. Тәлімгерлік ету әдістері Өз құзыреті шегінде әріптестеріне мамандандырылған бейінді ұсынымдар беру және тәлімгерлік ету
8.4. Кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік ету			
8.4.	Кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік ету қабілеті. Дербестігі: кіші медицина персоналына қатысты өз бетінше тәлімгерлік ету. Жауапкершілігі: кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлікті сапалы	Кіші медицина персоналымен байланыс жасау «Айтып бер – көрсет – бақылауда ұста» пішінінде тәлімгерлік ету	Тиімді қарым-қатынас жасау қағидалары. Медициналық этика және деонтология. Тәлімгерлік ету әдістері Өз құзыреті шегінде кіші медицина персоналына мамандандырылған бейінді ұсынымдар

	жүргізу үшін. Күрделілігі: жоғары		беру және тәлімгерлік ету
9. Медициналық қызметтер көрсету процестерін құжаттандыруды (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету			
9.1. Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу			
9.1.	Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу қабілеті. Дербестігі: медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын сапалы жүргізу және онда қамтылған ақпараттың дұрыстығы үшін. Күрделілігі: жоғары	Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу. Қажетті жазбалардың бәрін дұрыс ресімдеу. Жазбалар мен оларды жазу уақыты туралы белгілердің түсінікті болуын қамтамасыз ету. Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарының сақталуын қамтамасыз ету. Медициналық құжаттаманы тіркеу орнына және денсаулық сақтау ұйымының мұрағатына уақтылы беру	Медициналық құжат айналымын регламенттеу жөніндегі НҚА. Медициналық есепке алу-есеп беру құжаттамасының стандартты нысандары
9.2. Электронды медициналық құжаттаманы жүргізу			
9.2.	Электронды медициналық құжаттаманы жүргізу қабілеті. Дербестігі: электронды медициналық құжаттаманы өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: электронды медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын сапалы жүргізу және онда қамтылған ақпараттың дұрыстығы үшін. Күрделілігі: жоғары	Дербес компьютерді пайдалану. Электронды медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу. Ақпаратты электрондық дерекқорға дұрыс және уақтылы енгізу. Ақпараттық қауіпсіздікті сақтауды қамтамасыз ету. Электрондық медициналық құжаттаманың сақталуын қамтамасыз ету	Дербес компьютермен жұмыс істеу туралы негізгі мәліметтер. Негізгі компьютерлік бағдарламаларды қолдану. Денсаулық сақтауды ақпараттандыру негіздері. Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету негіздері. Электрондық және медициналық құжат айналымын регламенттеу жөніндегі НҚА. Электрондық медициналық есепке алу-есеп беру құжаттамасының стандартты нысандары
10. Әдістемелік және зерттеушілік медициналық қызмет			
10.1. Пациенттерге арналған мектептердің жұмысын ұйымдастыру			
10.1.	Пациенттерге арналған мектептердің жұмысын ұйымдастыру қабілеті;	Пациенттерге арналған мектептердің жұмысын жоспарлау.	Пациенттерге арналған мектептердің мақсаттары, міндеттері,

	Дербестігі: пациенттерге арналған мектептердің жұмысын өз бетінше ұйымдастыру; Жауапкершілігі: пациенттерге арналған мектептердің жұмысын сапалы ұйымдастыру үшін; Күрделілігі: жоғары	Пациенттерге арналған мектептер үшін әдістемелік материалдар әзірлеу. Пациенттермен сабақтар өткізу. Нәтижелерді талдау және пациенттерге арналған мектептердің жұмысын жетілдіру	функциялары. Оқу-әдістемелік қызмет негіздері. Тиімді қатынас жасау қағидалары. Медициналық этика және деонтология. Өз құзыреті шегінде пациенттерге мамандандырылған бейінді ұсынымдар
10.2. Кәсіптік тренингтер, мастер-кластар өткізу			
10.2.	Кәсіптік тренингтер, мастер-кластар өткізу қабілеті. Дербестігі: кәсіптік тренингтер мен мастер-кластарды өз бетінше өткізу. Жауапкершілігі: кәсіптік тренингтер мен мастер-кластарды сапалы өткізу үшін. Күрделілігі: жоғары	Кәсіптік тренингтер, мастер-кластар өткізуді жоспарлау. Кәсіптік тренингтер, мастер-кластар үшін әдістемелік материалдар әзірлеу. Теориялық сабақтар өткізу. Қолданбалы материал дайындау. Тренингтің немесе мастер-кластың практикалық құрамдас бөлігін көрсету. Тренингтің немесе мастер-кластың практикалық құрамдас бөлігін тыңдаушының орындауын бақылау. Тыңдаушының теориялық немесе практикалық материалды игеру дәрежесін айқындай отырып, қорытындылау	Кәсіптік тренингтер мен мастер-кластардың мақсаттары, міндеттері, функциялары. Оқу-әдістемелік қызмет негіздері. Тиімді қатынас жасау қағидалары. Практикалық дағдыны тиімді үйрету техникасы. Медициналық этика және деонтология. Өз құзыреті шегінде әріптестеріне мамандандырылған бейінді ұсынымдар
10.3. Қолданбалы медициналық зерттеуге қатысу			
10.3.	Қолданбалы медициналық зерттеуге қатысу қабілеті; Дербестігі: қолданбалы медициналық зерттеуге өз бетінше қатысу; Жауапкершілігі: қолданбалы медициналық зерттеуге сапалы үлес қосқаны үшін; Күрделілігі: жоғары	Зерттеу объектісін айқындауға қатысу. Зерттеу құралдарын іріктеуге қатысу. Бастапқы зерттеу материалын жинау; Бастапқы материалды өңдеу. Алынған материалды алдын ала талдау. Алынған материалды статистикалық өңдеу	Қолданбалы медициналық зерттеулердің мақсаттары, міндеттері, функциялары. Ғылыми-практикалық қызмет негіздері. Медициналық этика және деонтология. Медициналық статистика
11.	Мейіргерлік процесс сатыларын сақтау		
11.1.	Пациентті тексеріп қарау		

11.1.	<p>Қабілеті: науқас денсаулығының жай-күйі туралы ақпарат алу және ақпараттық база жасау. Дербестігі: өз бетінше науқас денсаулығының жай-күйі туралы ақпарат алу және ақпараттық база жасау. Жауапкершілігі: сапалы түрде науқас денсаулығының жай-күйі туралы ақпарат алу және ақпараттық база жасау үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Егжей-тегжейлі мақсатты сұрастыру: - шағымын, - қазіргі ауруының тарихын, - бұрын ауырған ауруларын, - өмір тарихын анықтау. Науқастармен, отбасы мүшелерімен, достарымен, жұмыстағы әріптестерімен этиканы және деонтологияны сақтау. Амбулаториялық картадан, ауру тарихының үзінді көшірмесінен және басқаларынан алынған деректерді пайдалану. Тексеріп қарауды жүргізу және денсаулығының физикалық және психикалық жағдайын бағалау. Тексерудің физикалық әдістерін жүргізу</p>	<p>Мейіргерлік процесс сатыларының мақсаттары, міндеттері. Медициналық этика және деонтология. Биоэтика. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Ішкі аурулардың пропедевтикасы. Мүшелер мен жүйелер ауруларының симптомдары мен синдромдары</p>
11.2.	Пациенттің проблемаларын белгілеу және мейіргерлік диагнозды тұжырымдау		
11.2.	<p>Қабілеті: пациенттің проблемаларын белгілеу және мейіргерлік диагнозды тұжырымдау. Дербестігі: өз бетінше пациенттің проблемаларын белгілеу және мейіргерлік диагнозды тұжырымдау. Жауапкершілігі: сапалы түрде пациенттің проблемаларын белгілеу және мейіргерлік диагнозды тұжырымдау үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Денсаулықтың функционалдық жай-күйін бағалау. Науқастың қазіргі және әлеуетті проблемаларын белгілеу. Бұл проблемалардың дауына ықпал ететін немесе олардың туындататын факторларды белгілеу. Сырқаттану кезеңінде мейіргерлік диагнозды өзгерту. Басымдығын (алғашқы, аралық, қайталама) ескере отырып, пациенттің проблемаларын өзекті және әлеуетті проблемаларға саралау</p>	<p>Медициналық этика және деонтология. Биоэтика. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Науқастың қазіргі және әлеуетті проблемаларын айқындау және белгілеу. Мүшелер мен жүйелер ауруларының симптомдары мен синдромдары. Мейіргерлік диагноздың дәрігерлік диагноздан айырмашылығы</p>
11.3.	Мейіргерлік көмекті жоспарлау		
11.3.	<p>Қабілеті: науқасқа күтім жасаудың жеке жоспарын әзірлеу. Дербестігі: науқасқа</p>	<p>Науқасқа күтім жасаудың тактикасын және іс-шаралар жоспарын әзірлеу. Науқасқа күтім жасау</p>	<p>Медициналық этика және деонтология. Биоэтика. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау.</p>

	<p>күтім жасаудың жеке жоспарын өз бетінше әзірлеу. Жауапкершілігі: науқасқа күтім жасаудың жеке жоспарын сапалы әзірлеу үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>жөніндегі шараларды айқындау. Аурудың мейіргерлік тарихын жүргізу. Ықтимал салдарын айқындау. Науқасқа күтім жасау жөніндегі жоспарды жазу. Күтілетін нәтижелерді жоспарлау. Басқа мамандардың консультацияларын жоспарлау</p>	<p>Мейіргерлік көмекті жоспарлаудағы іс-қимыл, критерийлер, шарттар. Іс-шаралардың қажетті жеке жоспары. Науқасқа күтім жасау және оны қадағалау жөніндегі іс-шаралар</p>
11.4.	Мейіргерлік араласу жоспарын жүзеге асыру		
11.4.	<p>Қабілеті: мейіргерлік араласу жоспарын жүзеге асыру. Дербестігі: мейіргерлік араласу жоспарын өз бетінше жүзеге асыру. Жауапкершілігі: мейіргерлік араласу жоспарын сапалы жүзеге асыру үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Науқасқа тиісінше күтім жасалуын қамтамасыз ету. Дәрігердің тағайындауларын уақтылы орындау. Қажетті консультацияларға дайындау. Тексерудің қосымша әдістеріне дайындау. Мейіргерлік араласу жоспарын жүзеге асыруға психологиялық дайындау. Науқасқа өз бетінше жасалатын қажетті ем-домды жасауды үйрету. Тексерудің зертханалық әдістері үшін биологиялық материал алуды жүзеге асыру. Эмоциялық, интеллектуалдық және психологиялық көмек көрсету</p>	<p>Медициналық этика және деонтология. Биоэтика. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Зерттеудің зертханалық әдістері үшін биологиялық материал алу әдістемесі. Жоспарланатын шараларды іске асыру үлгілері (тәуелді, тәуелсіз, өзара тәуелді)</p>
11.5.	Мейіргерлік процестің тиімділігін бағалау		
11.5.	<p>Қабілеті: мейіргерлік процестің тиімділігіне бағалау жүргізу. Дербестігі: мейіргерлік процестің тиімділігін бағалауды өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі:</p>	<p>Науқастың араласуға деген көзқарасын бағалау. Науқастың араласу туралы пікірінің сипаттамасы. Алға қойылған мақсатқа қол жеткізілуін бағалау. Жағдайды бағалау арқылы қол жеткізілген іс-шаралар дәрежесін айқындау</p>	<p>Медициналық этика және деонтология. Биоэтика. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Аурулардың симптомдары және олардың даму механизмі</p>

	мейіргерлік процестің тиімділігін бағалауды сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа		
12.	Дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу және пациенттердің патронажын өткізу		
12.1.	Дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу		
12.1.	Қабілеті: дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу. Дербестігі: дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа	Пациенттерді алғашқы қабылдауды жүзеге асыру. Пациентті қарау. Пациенттің бойы мен салмағын айқындау. Пациент отырған күйде оң қолындағы қан қысымын өлшеу. Антропометрияны жүргізу, артериялық қысымы мен көзінің қысымын, денесінің температурасын және т.б. өлшеу. Глюкоза мен холестериннің құрамын шұғыл талдау үшін қан алуды жүзеге асыру. Шұғыл талдағышта глюкоза мен холестериннің құрамын айқындау. Пациенттерге құралдық, аппараттық, зертханалық зерттеулерге дайындалу тәртібін түсіндіру. Орталық ауруларды анықтау. Денсаулық жағдайының сәйкестігін айқындау	Медициналық этика және деонтология. Биоэтика. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Аурулардың симптомдары және олардың даму механизмі
12.2.	Жүкті әйелдің патронажы		
12.2.	Қабілеті: жүкті әйелге патронаж жүргізу қабілеті. Дербестігі: жүкті әйелдерге патронажды өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: жүкті әйелдерге патронажды сапалы жүргізу үшін.	Ана денсаулығын қалыптастыруға, сақтауға және нығайтуға, оның бойында аурулардың және жүктіліктің қиын жағдайларының дамуын болғызбауға, оларды ертерек анықтауға, емдеуге және баланың қалыпты дамуы үшін үйде жағдайлар жасауға	Пациенттердің құқықтары. Медициналық этика және деонтология. Биоэтика. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Аурулардың симптомдары және олардың даму механизмі

	Күрделілігі: орташа	бағытталған іс-шаралар кешенін жүзеге асыру: - келмей қалу себебін анықтау; - дене салмағының өсу серпіні, АҚ деңгейі, несеп талдауы және т.б. бойынша жүкті әйелдің жағдайын бағалау; - ультрадыбыстық зерттеу және басқа да арнайы зерттеулердің деректері бойынша баланың жағдайын бағалау; - дәрігердің қабылдауына шақыру. Отбасының тіршілік ету жағдайларын, әйелдің денсаулығын негізге ала отырып, тамақтану, жеке гигиена, әйелдің үй шаруасына араласуы жөнінде ұсынымдар беру. Патронаж деректерін жүкті әйелдің жеке картасына толтыру	Патронаждың түрлері мен нысандары. Жүкті әйелдерге патронаж жүргізудің қағидалары мен тәртібі. Жүктіліктің, босанудың және босанғаннан кейінгі кезеңнің қолайлы өтуіне қол жеткізуге бағытталған іс-шаралар
12.3.	Босанғанға дейінгі (антенатальды) патронаж		
12.3.	Қабілеті: босанғанға дейінгі (антенатальды) патронаж жүргізу. Дербестігі: босанғанға дейінгі (антенатальды) патронажды өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: босанғанға дейінгі (антенатальды) патронажды сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа	Босанғанға дейінгі патронаждар уақытында мынадай ұсынымдар беру: – оңтайлы күн тәртібін, демалу және ұйықтау, физикалық белсенділік режимін сақтау жөнінде; – дұрыс тамақтану жөнінде; – препараттарды профилактикалық қабылдау жөнінде (құрамында йод бар, құрамында темір бар/фолий қышқылы); – жыныстық жолмен берілетін инфекциялардың, оның ішінде АИТВ-инфекциясының профилактикасы	Пациенттің құқықтары. Медициналық этика және деонтология. Биоэтика. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Патронаждың түрлері мен нысандары. Босанғанға дейінгі (антенатальды) патронажды жүргізу қағидалары мен тәртібі

		<p>жөнінде;</p> <ul style="list-style-type: none"> – жеке гигиенаны сақтау және тұрғын үйін жайластыру жөнінде; – темекі шегудің, алкогольді ішімдіктер ішудің және есірткі тұтынудың бала дамуына әсері туралы. <p>Мынаған назар аудару:</p> <ul style="list-style-type: none"> - акушера-гинекологтың күн тәртібіне, емдәмге, еңбек ету, демалу режиміне, сүт бездеріне күтім жасауға, санитариялық-гигиеналық режимге және емдеу-сауықтыру іс-шараларына қатысты нұсқауларын жүкті әйелдің орындауы; - шұғыл шаралар қабылдау мақсатында жүктіліктің өту ағымының қауіпті белгілерін анықтау, сондай-ақ отбасы мүшелерін қауіпті белгілерді тануға және шұғыл медициналық көмекке жүгінуге үйрету. - жүктіліктің қалпы өтуіне қауіп төндіретін қатерлі белгілер (жыныс жолдарынан қан кету, сіңірдің тартылуы, бастың қатты ауруы, ішінің ауруы, көп және тоқтамастан құсу, баланың аз қимылдауы немесе қимылдамай қалуы, температураның жоғары болуы, жатыр ішіндегі судың ағып кетуі, аяқ-қолында және денесінің басқа да жерлерінде көрініп тұрған ісіктердің болуы) 	
12.4.	Жаңа туған нәрестенің патронажы		
12.4.	Қабілеті: жаңа туған нәрестеге	Бала денсаулығының жай-күйін бағалау (терісі,	Пациенттің құқықтары. Медициналық этика

	<p>патронаж жүргізу. Дербестігі: жаңа туған нәрестеге патронажды өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: жаңа туған нәрестеге патронажды сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>шырышты қабаты, рефлекстері, тыныс алуы, ему белсенділігі). Кіндік жарасын қарау және қажет болған жағдайда өңдеу. Бала емізетін ананың тамақтануы және босанғаннан кейінгі қалпына келуі жөніндегі ұсынымдар. Ана денсаулығының жай-күйін бағалау (ананың көңіл-күйі, соматикалық және психикалық денсаулығы, лактация жағдайы, тамақтану сипаты, сүт бездерін қарау). Өз денсаулығын сақтау жөніндегі ұсынымдар: күндізгі демалу, әртүрлі тамақтану, су ішудің күшейтілген режимі, жеке гигиенаны сақтау (күн сайын душ қабылдау немесе денесін беліне дейін жуу, күн сайын бюстгальтер ауыстыру, даладан келгеннен кейін, жөргекке орамас бұрын және емізерден бұрын және т.б. қолын жуу). Отбасының әлеуметтік-экономикалық жағдайын бағалау. Ананы сәбиге күн сайын жасалатын ем-домды дұрыс жүргізуге үйрету: - кіндік жарасын өңдеу; - баланы шомылдыру; - жуып-шаю; - танауын, құлағын, көзін өңдеу; - тырнағына күтім жасау</p>	<p>және деонтология. Биоэтика. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Патронаждың түрлері мен нысандары. Жүкті әйелдерге алғашқы және қайталама патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі. Ана сүтімен тамақтандыру қағидалары. Ананы сәбиге күн сайын жасалатын ем-домды дұрыс жүргізуді қадамдап орындауға үйрету қағидалары</p>
12.5.	Балалар патронажы		
12.5.	<p>Қабілеті: балалар патронажын жүргізу. Дербестігі: балалар патронажын өз бетінше жүргізу.</p>	<p>Баланың жағдайын бағалау (ұйқысы, үлкен дәреті, терісінің жағдайы, кіндік жарасы, көзі, құлағы, мінез-құлқы, басын қалай ұстайды,</p>	<p>Пациенттің құқықтары. Медициналық этика және деонтология. Биоэтика. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау.</p>

	<p>Жауапкершілігі: балалар патронажын сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>қозғалатын заттарға қалай карайды немесе жымияды). Пәтердің санитариялық жағдайын бақылау. Анаға дұрыс тамақтандыруды ұйымдастыруға көмектесу, ана сүтімен тамақтандыруға артықшылық беру. Ата-анаға баланы ішімен жатқызуды және уқалауды үйрету. Күн сайын шынықтыру элементтері бар гигиеналық ваннаны ұйымдастыруға көмектесу. Дәрігер белгілеген схема бойынша баланың тамағына шырындар мен D дәруменін қосуға қатысты ұсынымдар беру. Антропометрия және дәрігердің қарауы үшін емханаға келуді тапсыру. 3-5 айлық баланың патронажы. Баланың көңіл-күйі мен жағдайын, үйренген дағдысы мен машығын бағалау. Балада мешелдік симптомдарының бар-жоғын, тері астындағы шелмайдың өсуін бақылау, бала денсаулығының жағдайын және оның мінез-құлқын қадағалау. Анаға уқалауды және шынықтыру элементтері бар гимнастиканы үйрету. 30 жасқа дейінгі балалардың даму процесін жүйелі түрде белсенді қадағалау. Жасына қарамастан, әлсіз балаларды жүйелі түрде қадағалау</p>	<p>Патронаждың түрлері мен нысандары. Жүкті әйелдерге патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі Дұрыс тамақтануды және ана сүтімен тамақтандыруды ұйымдастыру. Лактацияның бұзылуына қарсы күрес шаралары (гипогалактия). Шынықтыру элементтері бар уқалау және гимнастика</p>
12.6.	Психикалық науқастың патронажы		
12.6.	Қабілеті: психикалық науқасқа	Ауруханалық патронажды жүргізу.	Пациенттің құқықтары. Медициналық этика

	<p>патронаж жүргізу. Дербестігі: психикалық науқас жүкті әйелдерге патронажды өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: психикалық науқасқа патронажды сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Психиатриялық бейіндегі мамандандырылған емдеу-профилактикалық мекемелерде медициналық көмек көрсетуді қажет етпейтін адамдарды медициналық бақылау. Ауруханадан тыс патронажды жүргізу (үйде, отбасыларда, стационарлардан шығарылған психикалық науқастарды жете емдеу жүргізілетін өндірістік-еңбек ұжымдарында). Емдеу, сауықтыру, әлеуметтік-оңалту және басқа да іс-шараларды жүргізу үшін психикалық науқастардың үйіне және олар болатын өздері көрсеткен басқа да жерлерге бару.</p>	<p>және деонтология. Биоэтика. Науқастарға күтім жасау мәдениеті. Ақыл-ой еңбегінің гигиенасы. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Патронаждың түрлері мен нысандары. Психикалық науқасқа патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі</p>
12.7.	Онкологиялық науқастың патронажы		
12.7.	<p>Қабілеті: онкологиялық науқасқа патронаж жүргізу. Дербестігі: онкологиялық науқасқа патронажды өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: онкологиялық науқасқа патронажды сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Белгіленген ауруханаға жатқызудың жүргізілуін, қатерлі ісігі бар және ісікалды аурулары бар науқастарды амбулаториялық емдеудің басталуын және кейіннен оның орындалуын бақылау. Қатерлі ісік бар деген күдік тудырған науқастарға тағайындалған диагностикалық зерттеулердің уақтылы орындалуын бақылау. Мұндай зерттеулерді жүзеге асыруда, ықтимал рецидивті немесе метастазаны ертерек анықтау мақсатында емдеп шығарылған науқастардың бақылау мақсатындағы қарауға уақтылы келуіне көмек көрсету. II және IV клиникалық топтардағы науқастардың</p>	<p>Пациенттің құқықтары. Медициналық этика және деонтология. Биоэтика. Науқастарға күтім жасау мәдениеті. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Патронаждың түрлері мен нысандары. Онкологиялық науқасқа патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі. Онкологиялық науқастарға күтім жасаудың жалпы қағидаттары. Қатерлі ісіктердің профилактикасы</p>

		бір бөлігіне үйде мамандандырылған көмек көрсету.	
12.8.	Туберкулезбен ауыратын науқастардың патронажы		
12.8.	<p>Қабілеті: туберкулезбен ауыратын науқастарға патронаж жүргізу.</p> <p>Дербестігі: туберкулезбен ауыратын науқастарға патронажды өз бетінше жүргізу.</p> <p>Жауапкершілігі: туберкулезбен ауыратын науқастарға патронажды сапалы жүргізу үшін.</p> <p>Күрделілігі: орташа</p>	<p>Қажетті профилактикалық және емдеу іс-шараларын жүргізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тұрған үйдің санитариялық жағдайын қадағалау; - ағымдағы дезинфекция тәсілдеріне қатысты нұсқау. <p>Дезинфекциялық станциялар қызметкерлерінің қорытынды дезинфекцияны уақтылы жүргізуін бақылау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - науқастың жеке гигиенасын, тамақтану режимін, демалуы мен ұйықтауын қадағалайды; - гигиеналық тәрбиелеу және саламатты өмір салтын насихаттау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру және жүргізу. <p>Науқастардың және олармен байланыста болған адамдардың туберкулезге қарсы диспансерге, оның ішінде бақылау мақсатында амбулаториялық химиятерапияға уақтылы және үнемі баруы үшін шаралар қабылдау.</p> <p>Туберкулездің өзіндік профилактикасын жүргізудің уақтылылығы мен толықтығын бақылау (екпелер мен химиофилактика), науқасты туберкулез стационарына ауруханаға жатқызу.</p>	<p>Пациенттің құқықтары. Медициналық этика және деонтология. Биоэтика.</p> <p>Науқастарға күтім жасау мәдениеті. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Патронаждың түрлері мен нысандары. Туберкулезбен ауыратын науқастарға патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі</p>
12.9.	Диспансерлік науқастардың патронажы		
12.9.	<p>Қабілеті: диспансерлік науқастардың</p>	<p>Диспансерлік науқастардың денсаулығын</p>	<p>Пациенттің құқықтары. Медициналық этика және деонтология.</p>

	<p>патронажын жүргізу. Дербестігі: диспансерлік науқастардың патронажын өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: диспансерлік науқастардың патронажын сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>қалыптастыруға, сақтауға және нығайтуға, асқынулардың дамуының алдын алуға, оларды ертерек анықтауға және емдеуге бағытталған іс-шаралар кешенін жүзеге асыру. Пациенттер үшін барынша тиімді әрі қолайлы жағдайлар жасау. Пациенттерге қажетті іс-шараларды үйде өз бетінше орындауды үйрету. Пациенттердің дәрігер ұсынған терапияны жүргізуін мониторингілеу: уақтылылығы, кезеңділігі, дұрыстығы, жайлылығы және емдеу тиімділігін арттыру үшін қауіпсіздігі. Науқасқа әлеуметтік, моральдық және ақпараттық қолдау көрсету. Денсаулықты нығайту және аурулардың профилактикасы бойынша нұсқама.</p>	<p>Биоэтика. Науқастарға күтім жасау мәдениеті. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Аурулардың симптомдары және олардың даму механизмі Патронаждың түрлері мен нысандары. Диспансерлік науқастарға патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі</p>
12.10.	Қарттардың патронажы		
12.10.	<p>Қабілеті: қарттарға патронаж жүргізу. Дербестігі: қарттарға патронажды өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: қарттарға патронажды сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Қарт адамның проблемаларын анықтау, ауруларына диагностика жүргізу және дәрігерге дейінгі көмек көрсету. Мейіргерлік күтімді жоспарлау және жүргізу, бұл процеске отбасының барлық мүшелерін және пациенттің өзін жұмылдыру. Стационарда және үйде күтім жасау және емдеу. Сауықтыру және жақсы қалыпта болуын демеу үшін қажетті рәсімдердің бәрін жүргізу. Медицинадық ем-домдарды орындау және</p>	<p>Пациенттің құқықтары. Медициналық этика және деонтология. Биоэтика. Науқастарға күтім жасау мәдениеті. Мейіргерлік істе қарым-қатынас жасау. Аурулардың симптомдары және олардың даму механизмі Патронаждың түрлері мен нысандары. Қарттардың патронажын жүргізу қағидалары мен тәртібі</p>

		көңіл-күйінің нашарлауына шұғыл ден қою. Денсаулықты нығайту және аурулардың профилактикасы бойынша нұсқама.	
13.	Пациенттерге және/немесе отбасыға жалпы күтім жасау рәсімдерін оқыту		
13.1.	Пациенттің және/немесе оның отбасының оқытуға мұқтаждығын бағалау		
13.1.	Қабілеті: пациенттің және/немесе оның отбасының оқытуға мұқтаждығына бағалау жүргізу. Дербестігі: пациенттің және/немесе оның отбасының оқытуға мұқтаждығын бағалауды өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: пациенттің және/немесе оның отбасының оқытуға мұқтаждығын бағалауды сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа	Пациенттің өмір сүру салтын бағалау. Пациенттің өзіне өзі күтім жасауды үйренуге, денсаулық жағдайын жақсартуға мұқтаждығын, яғни, пациентке нені үйрету керектігін айқындау. Пациенттің әлеуметтік және мәдени ортасын, оның пациентті үйрету процесіне ықпалын бағалау. Оқытылатын адамдардың қабілеттерін бағалау: - психикалық дамуы (ақыл-ойы, әлеуметтік, ерік-жігері). - оқуға көзқарасы және жеке-психологиялық ерекшеліктері (назар аударуы, оқуға қызығушылығы, салмақтауы, түсінуі, түсіну үшін). Пациенттің білімі мен дағдысының бастапқы деңгейін бағалау. Пациенттің және/немесе оның отбасы мүшелерінің оқуға қабілеттерін бағалау	Пациенттерге және/немесе отбасыға жалпы күтім жасау рәсімдерін оқытудың жалпы қағидалары мен талаптары. Пациенттерге және/немесе отбасыға жалпы күтім жасау рәсімдерін оқытудың мақсаттары, міндеттері мен әдістері. Оқытудың түрлері мен тәсілдері. Оқытудағы ынталандырушы және тәрбиелеуші функциялар. Психологиялық-педагогикалық ғылым
13.2.	Пациенттің білім тапшылығына байланысты проблемаларын түсіндіру		
13.2.	Қабілеті: пациенттің білім тапшылығына байланысты проблемаларын түсіндіруді жүргізу. Дербестігі: пациенттің білім тапшылығына байланысты	Бұзылған қажеттіліктерді қанағаттандыру мақсатында пациенттерді өзіне өзі күтім жасауға дайындау. Олардың бойындағы өмір сүру сапасын жоғарылатуға, денсаулық жағдайын жақсартуға немесе жағдайының	Пациенттерге және/немесе отбасыға жалпы күтім жасау рәсімдерін оқытудың жалпы қағидалары мен талаптары. Пациенттерге және/немесе отбасыға жалпы күтім жасау рәсімдерін оқытудың

	<p>проблемаларын түсіндіруді өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: пациенттің білім тапшылығына байланысты проблемаларын сапалы түсіндіру үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>өзгеруіне бейімделуге деген қызығушылықты дамыту. Пациент денсаулығының жай-күйіне байланысты көңіл-күй өзгерістерінің сипаттамасы. Сезімдерінің сипаттамасы және олардың пациент денсаулығының жай-күйіне тәуелділігі. Сөйлеу мәнерінің сипаттамасы. Өзін-өзі бағалауының сипаттамасы және оның пациент денсаулығының жай-күйіне тәуелділігі. Пациенттің оқытуға мұқтаждығы тұрғысынан пациент туралы ақпаратты мейіргерлік тарихта көрсету.</p>	<p>мақсаттары, міндеттері мен әдістері. Оқытудың түрлері мен тәсілдері. Оқытудағы ынталандырушы және тәрбиелеуші функциялар. Психологиялық-педагогикалық ғылым</p>
13.3.	Оқыту мақсатын қою, оқытуды жоспарлау, оның сапасы мен тиімділігін бағалау		
13.3.	<p>Қабілеті: оқыту мақсатының қойылуын, оқытудың жоспарлануын, оның сапасы мен тиімділігін бағалауды көрсету. Дербестігі: өз бетінше оқыту мақсатын қою, оқытуды жоспарлау, оның сапасы мен тиімділігін бағалау. Жауапкершілігі: сапалы түрде оқыту мақсатын қою, оқытуды жоспарлау, оның сапасы мен тиімділігін бағалау үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Оқыту мақсаттарының бағыттылығын айқындау. Пациенттің өзіндік қасиетін ескере отырып, онымен бірге оқытуды жоспарлауды, оқыту уақытын таңдауды талқылау. Оқытуға жағдай жасау. Оқу ахуалдарын жасау. Оқытылатын адамдардың қызметін ұдайы бақылауды жүзеге асырып, өзін-өзі бақылауға және бағалауға (өзін-өзі бағалау) ауыстыру</p>	<p>Пациенттерге және/немесе отбасыға жалпы күтім жасау рәсімдерін оқытудың жалпы қағидалары мен талаптары. Пациенттерге және/немесе отбасыға жалпы күтім жасау рәсімдерін оқытудың мақсаттары, міндеттері мен әдістері. Оқытудың түрлері мен тәсілдері. Оқытудағы ынталандырушы және тәрбиелеуші функциялар. Психологиялық-педагогикалық ғылым</p>
14.	Бейіндік емдеу-профилактикалық іс-шараларды жүргізу		
14.1.	Отбасылық медицинада мейіргерлік күтім жасау		
14.1.	<p>Қабілеті: отбасылық медицинада мейіргерлік күтім жасау. Дербестігі: отбасылық медицинада мейіргерлік күтімді өз бетінше жасау.</p>	<p>Отбасыны жүйе ретінде, оның мәдени және этникалық ерекшеліктерін, оның мүшелерінің өзара қарым-қатынасын, отбасының тамақтану сипатын, зиянды әдеттері</p>	<p>Отбасылық медицинаның негізгі қағидааттары. Жалпы практика мейіргерінің жұмысына қойылатын негізгі талаптар.</p>

	<p>Жауапкершілігі: отбасылық медицинада мейіргерлік күтімді сапалы жасау үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>мен тәуекел факторларын бағалау. Отбасы құрамындағы өзгерістердің денсаулыққа әсерін айқындау Отбасының денсаулық жағдайын бағалау. Анықталған олқылықтарды түзету жөніндегі ұсынымдар. Жүргізіліп жатқан және профилактикалық шаралардың нәтижелерін бағалау. Отбасы ішіндегі проблемаларды анықтау және пациенттің бүкіл өмірінде медициналық көмекті үйлестіру</p>	<p>МСАК туралы ұғым. Отбасы денсаулығын қорғау және нығайту жөніндегі бағдарлама. Отбасының алғашқы скринингі</p>
14.2.	Саламатты өмір салтын қалыптастыру және аурулардың профилактикасы		
14.2.	<p>Қабілеті: саламатты өмір салтын қалыптастыруды және аурулардың профилактикасын жүргізу. Дербестігі: саламатты өмір салтын қалыптастыруды және аурулардың профилактикасын өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: саламатты өмір салтын қалыптастыруды және аурулардың профилактикасын сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Халықтың барлық санаттарының тәуекел факторларының денсаулыққа келеңсіз әсері, оны төмендету мүмкіндіктері туралы білім деңгейін жоғарылатуға қатысу. Темекі шегудің және темекі бұйымдарын тұтынудың кеңінен таралуын азайту, алкогольді тұтынуды азайту жөнінде шаралар қабылдау, есірткіні және есірткі құралдарын тұтынуды профилактикасы. Халықты физикалық белсенді өмір салтына, дене тәрбиесімен, туризммен және спортпен шұғылдануға ынталандыру, сауықтырудың осы түрлерінің қолжетімділігін арттыру. Аурулардың профилактикасы бойынша санитариялық-ағарту жұмысын жүргізу</p>	<p>Валеология. Саналогия. Демография. Халықтың физикалық даму көрсеткіштері. Ауруға шалдығу, жарақаттану, мүгедектік көрсеткіштері. Аурулардың алғашқы профилактикасы. Денсаулықтың негізгі факторлары. Құнарлы тамақтану қағидаттары</p>
14.3.	Инфекциялық және паразиттік аурулардың профилактикасы жөніндегі іс-		

	шараларды сақтау		
14.3.	<p>Қабілеті: инфекциялық және паразиттік аурулардың профилактикасы жөніндегі іс-шараларды сақтау.</p> <p>Дербестігі: инфекциялық және паразиттік аурулардың профилактикасы жөніндегі іс-шараларды өз бетінше сақтау.</p> <p>Жауапкершілігі: инфекциялық және паразиттік аурулардың профилактикасы жөніндегі іс-шараларды сапалы сақтау үшін.</p> <p>Күрделілігі: орташа</p>	<p>Инфекциялық және паразиттік аурулардың көзін жоюға бағытталған іс-шараларды жүргізу.</p> <p>Қоздырғыштың берілу жолдарын алшақтатуға бағытталған іс-шараларды жүргізу.</p> <p>Дезинфекция қағидаларын бақылау және сақтау.</p> <p>Эпидемиялық процестің қарқындылығын бағалау.</p> <p>Жүргізілген дезинфекциялық іс-шаралардың тиімділігін бағалау.</p> <p>Мынадай жағдайларда іс-шараларды сақтау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - антропоноз (іш сүзегі, А вирусты гепатиті, дифтерия, қызылша, бөртпе сүзек, эпидемиялық паротит және т.б.); - зооноз (зооантропоноз) (кұтыру, бруцеллез, геморрагиялық безгек, Ку безгегі, туляремия және т.б.); - спроноз (сапрозооноз) (ботулизм, иерсиниоздар, легионеллездер, лептоспирозалар, Сібір жарасы, сіреспе және т.б.). 	<p>«Инфекция», «инфекциялық процесс», «инфекциялық ауру» ұғымдарының анықтамасы.</p> <p>Микро- және макроорганизмдердің өзара іс-қимыл жасау ерекшеліктері.</p> <p>Инфекциялық аурулардың ерекшеліктері.</p> <p>Эпидемиялық процесс.</p> <p>Инфекциялық және паразиттік аурулардың таралу механизмі, жолдары мен факторлары.</p> <p>Дезинфекция.</p> <p>Инфекциялық және паразиттік аурулар топтарының сипаттамасы</p>
15.	Терапия мен хирургияда мейіргерлік күтім жасау		
15.1.	Бронх-өкпе жүйесі ауруларының синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау		
15.1.	<p>Қабілеті: бронх-өкпе жүйесі ауруларының синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау.</p> <p>Дербестігі: бронх-өкпе жүйесі ауруларының синдромдары кезінде мейіргерлік күтімді өз бетінше жасау.</p> <p>Жауапкершілігі: бронх-өкпе жүйесі ауруларының синдромдары кезінде</p>	<p>Науқастарды жүргізу және мынадай синдромдар кезінде мейіргерлік процестің барлық сатыларын сақтау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - өкпедегі қабыну инфильтраты. - өкпедегі абсцесс. - плевралы қуыста сұйықтықтың болуы. - тұншығу. - бронхтың жігі қабынуы. - өкпенің созылмалы қабынуы. - өкпе тінінің өте жеңіл 	<p>Бронх-өкпе жүйесінің аурулары синдромдарының клиникасы, диагностика және емдеу қағидастары.</p> <p>Бронх-өкпе жүйесінің аурулары асқынған кездегі шұғыл көмек</p>

	мейіргерлік күтімді сапалы жасау үшін. Күрделілігі: орташа	болуы. - созылмалы өкпелік жүрек.	
15.2.	Жүрек-қан тамыры жүйесі ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау		
15.2.	Қабілеті: жүрек-қан тамыры жүйесі ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау. Дербестігі: жүрек-қан тамыры жүйесі ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтімді өз бетінше жасау. Жауапкершілігі: жүрек-қан тамыры жүйесі ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтімді сапалы жасау үшін. Күрделілігі: орташа	Науқастарды жүргізу, мейіргерлік процестің барлық сатыларын сақтау және мынадай синдромдар кезінде шұғыл көмек көрсету: - жіті тамыр жеткіліксіздігі (ауру синдромы, есінен тану, коллапс, шок). - сол жақ қарыншаның жіті жеткіліксіздігі. - оң жақ қарыншаның жіті жеткіліксіздігі. - миокардтың қабынуы. - артериялық гипертензия. - жүрек бұлшықетінің некрозы (миокард инфарктының асқынуы). - қан айналымының созылмалы жеткіліксіздігі. - ревматикалық қабыну	Жүрек-қан тамыры жүйесінің аурулары синдромдарының клиникасы, диагностика және емдеу қағидаттары. Жүрек-қан тамырының жіті жеткіліксіздігі асқынған кездегі шұғыл көмек
15.3.	Асқазан-ішек жолдары ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау		
15.3.	Қабілеті: асқазан-ішек жолдары ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау. Дербестігі: асқазан-ішек жолдары ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтімді өз бетінше жасау. Жауапкершілігі: асқазан-ішек жолдары ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтімді сапалы жасау үшін. Күрделілігі: орташа	Науқастарды жүргізу, мейіргерлік процестің барлық сатыларын сақтау және мынадай синдромдар кезінде шұғыл көмек көрсету: - асқазанның шырышты қабатының жіті қабынуы (жіті гастрит). - асқазанның шырышты қабатының созылмалы қабынуы. - сөл шығару жеткіліксіздігі бар созылмалы гастрит. - шырышты қабат пен ұлтабардың деструкциясы. - аш ішектің созылмалы қабынуы – созылмалы энтерит (диспепсия, копрологиялық синдром, сіңірдің жеткіліксіздігі). - тоқ ішектің қабынуы. - ұйқы безінің созылмалы	Асқазан-ішек жолдарының аурулары синдромдарының клиникасы, диагностика және емдеу қағидаттары. Асқазан-ішек жолдарының аурулары асқынған кездегі шұғыл көмек

		қабынуы	
15.4.	Бауыр мен өт шығару жолдары ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау		
15.4.	<p>Қабілеті: бауыр мен өт шығару жолдары ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау. Дербестігі: бауыр мен өт шығару жолдары ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтімді өз бетінше жасау. Жауапкершілігі: бауыр мен өт шығару жолдары ауруларының негізгі синдромдары кезінде мейіргерлік күтімді сапалы жасау үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Науқастарды жүргізу, мейіргерлік процестің барлық сатыларын сақтау және мынадай синдромдар кезінде шұғыл көмек көрсету:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гемолиздік, гепатогендік, обструкциялық сарғаю. - порталды гипертензия. - ауру синдромдары. - бауыр паренхимасының созылмалы қабынуы. - қайтадан өршіген созылмалы гепатит. - люпоидді гепатит. - созылмалы персистенцияланған гепатит. - созылмалы холестаттық гепатит. - өтқалтаның созылмалы қабынуы. - бауыр циррозы. - билиарлық цирроз. - бауыр-тін жеткіліксіздігі 	<p>Бауыр мен өт шығару жолдарының аурулары синдромдарының клиникасы, диагностика және емдеу қағидаттары. Бауыр мен өт шығару жолдарының аурулары асқынған кездегі шұғыл көмек</p>
15.5.	Бүйрек және зәр шығару жолдары ауруларының синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау		
15.5.	<p>Қабілеті: бүйрек және зәр шығару жолдары ауруларының синдромдары кезінде мейіргерлік күтім жасау. Дербестігі: бүйрек және зәр шығару жолдары ауруларының синдромдары кезінде мейіргерлік күтімді өз бетінше жасау. Жауапкершілігі: бүйрек және зәр шығару жолдары ауруларының синдромдары кезінде мейіргерлік күтімді сапалы жасау үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Науқастарды жүргізу, мейіргерлік процестің барлық сатыларын сақтау және мынадай синдромдар кезінде шұғыл көмек көрсету:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бүйрек паренхимасының жігі қабынуы. - бүйрек гипертензиясы. - паренхимасының созылмалы қабынуы (диспепсиялық, нефрологиялық). - түбекше мен паренхиманың жігі қабынуы. - бүйрек түбекшесі мен паренхимасының созылмалы қабынуы. - қуықтың бейспецификалық қабынуы. 	<p>Бүйрек және зәр шығару жолдарының аурулары синдромдарының клиникасы, диагностика және емдеу қағидаттары. Бүйрек және зәр шығару жолдарының аурулары асқынған кездегі шұғыл көмек</p>

		- жігі бүйрек жеткіліксіздігі	
15.6.	Операция алдындағы кезеңде мейіргерлік процесті сақтау		
15.6.	Қабілеті: операция алдындағы кезеңде мейіргерлік процесті сақтау. Дербестігі: операция алдындағы кезеңде мейіргерлік процесті өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: операция алдындағы кезеңде мейіргерлік процесті сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа	Пациентті және оның отбасы мүшелерін оқыту. Операция қарсаңында пациентті дайындау. Тері қабатының операция жасалатын жерлерін дайындау. Пациентті тікелей операция алдында дайындау. Пациентті премедикациямен дайындау. Пациентті операция жасалатын бөлмеге апару	Хирургиялық пациенттің тәуекел факторлары. Операция алдында физиологиялық дайындау тәртібі мен процесі. Пациентті және оның отбасы мүшелерін оқыту қағидалары. Операция алдындағы кезеңдегі ем-дом техникасы
15.7.	Операциялық кезеңде мейіргерлік процесті сақтау		
15.7.	Қабілеті: операциялық кезеңде мейіргерлік процесті сақтау. Дербестігі: операциялық кезеңде мейіргерлік процесті өз бетінше сақтау. Жауапкершілігі: операциялық кезеңде мейіргерлік процесті сапалы сақтау үшін. Күрделілігі: орташа	Пациентті операцияға физиологиялық және психологиялық дайындау және қолдау. Пациентті операция үстеліне жатқызу. Инфекция түсуінің профилактикасы. Зақымдаудың профилактикасы. Су теңгерімі мен электролит теңгерімін қолдау. Температураны бақылау. Операция кезінде шұғыл жағдайлардағы жүргізу. Күтілетін және жоспарланбаған қан кетуге байланысты ықтимал асқынудың алдын алу. Гемотрансфузияға байланысты асқынудың алдын алу. Құжаттаманы ресімдеу	Операция кезінде шұғыл жағдайлар. Гемотрансфузияға байланысты инфекциялық, биологиялық, психологиялық қауіпсіздік
15.8.	Операциядан кейінгі кезеңде мейіргерлік процесті сақтау		
15.8.	Қабілеті: операциядан кейінгі кезеңде мейіргерлік процесті сақтау. Дербестігі: операциядан кейінгі кезеңде мейіргерлік процесті өз бетінше	Операциядан кейінгі қадағалау палатасында (жансақтау бөлімшесі) пациентті тексеру. Операциядан кейінгі күтімді жүзеге асыру. Пациентті және күтім жасайтын адамдарды үй	Операциядан кейінгі мейіргерлік күтім жасау қағидалары. Пациентті және оның отбасы мүшелерін операциядан кейін күтім жасауға оқыту

	сақтау. Жауапкершілігі: операциядан кейінгі кезеңде мейіргерлік процесті сапалы сақтау үшін. Күрделілігі: орташа	жағдайларында күтім жасау дағдысына оқыту. Операциядан кейінгі денсаулық жағдайын бағалау	
15.9.	Хирургиялық практикада ауруды сезінетін пациенттерге мейіргерлік күтім жасау		
15.9.	Қабілеті: хирургиялық практикада ауруды сезінетін пациенттерге мейіргерлік күтім жасау. Дербестігі: хирургиялық практикада ауруды сезінетін пациенттерге мейіргерлік күтімді өз бетінше жасау. Жауапкершілігі: хирургиялық практикада ауруды сезінетін пациенттерге мейіргерлік күтімді сапалы жасау үшін. Күрделілігі: орташа	Ауруға физиологиялық реакцияны бағалау. Ауруға мінез-құлық реакциясын бағалау. Жігі және созылмалы ауру кезінде мейіргерлік күтім көрсету. Ауруды жеңілдету бойынша әртүрлі іс-шара түрлерін қолдану. Операциядан кейінгі ауруларды емдеу. Ауруды жеңілдететін рәсімдерді алдын ала жүргізу. Пациент тиімділігіне сенетін іс-шаралардың бәрін қолдану. Жағдайда және ауруды жою жөніндегі іс- шараларға пациенттің қатысу дәрежесін бағалау	Симпатикалық және парасимпатикалық жүйке жүйесінің физиологиясы. Ауруға ықпал ететін факторлар. Аурудың оқшаулануы бойынша жіктеу. Операциядан кейінгі ауруларды емдеу
15.10.	Операциядан кейінгі асқыну кезінде мейіргерлік күтім жасау және олардың профилактикасы		
15.10.	Қабілеті: операциядан кейінгі асқыну кезінде мейіргерлік күтім жасау және олардың профилактикасы. Дербестігі: өз бетінше операциядан кейінгі асқыну кезінде мейіргерлік күтім жасау және олардың профилактикасы. Жауапкершілігі: сапалы түрде операциядан кейінгі асқыну кезінде мейіргерлік күтім жасау және олардың профилактикасы үшін. Күрделілігі: орташа	Мынадай жағдайларда тыныс алу жүйесінің жігі бұзылуының профилактикасы: - тыныс алуды реттеудің орталық механизмдеріндегі ауытқу; - тыныс алуды реттеудің перифериялық механизмдеріндегі ауытқу; - кеуде қуысының тыныс алу экскурсиясының шектелуі; - кеуде қуысының қозғалуындағы шектеулер; - тыныс алу жолдары өткізгіштігінің бұзылуы; - операциядан кейін өкпедегі асқынуға байланысты тыныс	Операциядан кейінгі асқыну тәуекелінің факторлары және олардың профилактикасы

		<p>алудағы ауытқулар. Мынадай жағдайларда ЖҚЖ жігі бұзылуының профилактикасы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гиповолемия; - қан тамыры жеткіліксіздігі; - шок; - жүрек жеткіліксіздігі. <p>ВЭБ бұзылуының профилактикасы. КЩР бұзылуының профилактикасы</p>	
15.11.	Хирургиядағы синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету		
15.11.	<p>Қабілеті: хирургиядағы синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету. Дербестігі: хирургиядағы синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету. Жауапкершілігі: хирургиядағы синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Науқастарды жүргізу, мейіргерлік процестің барлық сатыларын сақтау және мынадай синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету:</p> <ul style="list-style-type: none"> - іш теспесі; - бүйрек шаншуы; - гематурия; - несептің тежелуі және анурия; - асқазан-ішек жолдарынан қан кету; - дисфагия; - механикалық сарғаю. 	<p>Хирургиядағы синдромдар кезіндегі клиника, диагностика, объективті тексеру, зерттеудің қосымша әдістері мен емдеу қағидаттары</p>
15.12.	Хирургиялық науқастарды диспансерлік қадағалау		
15.12.	<p>Қабілеті: хирургиялық науқастарды диспансерлік қадағалау. Дербестігі: хирургиялық науқастарды өз бетінше диспансерлік қадағалау. Жауапкершілігі: хирургиялық науқастарды сапалы диспансерлік қадағалау үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Пациенттердің денсаулық жағдайын жүйелі түрде зерделеу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жігі ауруларды басынан өткерген; - созылмалы аурулармен ауыратын; - туа біткен, генетикалық аурулармен ауыратын және дамуында кемістік бар. <p>Еңбек, тұрмыс және демалыс жағдайларын зерделеу және сауықтыру. Үнемі жүргізілетін профилактикалық кешенді қарау, науқастардың және дені сау адамдардың денсаулығын динамикалық қадағалау. Емдеу-профилактикалық</p>	<p>Хирургиялық науқастарды диспансерлік қадағалаудың негізгі мақсаттары мен міндеттері. Ауыр науқасты басынан өткерген, Д1 тобына жататын пациенттер. Созылмалы аурулармен ауыратын, Д2 тобына жататын пациенттер. Туа біткен, генетикалық аурулармен ауыратын және дамуында кемістік бар, Д3 тобына жататын пациенттер</p>

		және әлеуметтік-сауықтыру іс-шараларының жеке және ортақ (ұжымдар мен халық топтарына арналған) жоспарларын әзірлеу және іске асыру. Аурудан (жігі және созылмалы) және жарақаттан айыққан адамдарды медициналық және әлеуметтік-еңбекке бейімдеу. Санитариялық ағарту және СӨС насихаттау. Арнайы (диспансерлік) есепке алуды ұйымдастыру, науқас және дені сау адамдар туралы қажетті ақпарат, медициналық мәліметтер қорын құру. Денсаулықты сақтау және жақсарту бойынша жүргізілетін медициналық-әлеуметтік іс-шаралардың тиімділігін талдау.	
16.	Акушерлік-гинекологияда және педиатрияда мейіргерлік күтім жасау		
16.1.	Акушерлік-гинекологияда мейіргерлік процесті сақтау		
16.1.	Қабілеті: акушерлік-гинекологияда мейіргерлік процесті сақтау. Дербестігі: акушерлік-гинекологияда мейіргерлік процесті өз бетінше сақтау. Жауапкершілігі: акушерлік-гинекологиядағы синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін. Күрделілігі: орташа	Пациент әйелдерді тексеру. Науқас әйелдің жағдайын бағалау және қажеттіліктерін анықтау (мейіргерлік диагноз қою). Мейіргерлік процесті жоспарлау. Мейіргерлік процесті ұйымдастыру және жүзеге асыру. Мейіргерлік процесті орындау тиімділігін мейіргерлік талдау (пациент әйелдік проблемаларын талдау және профилактика мен аурудан кейінгі оңалту жөнінде ұсынымдар беру)	Жүктіліктің өту ағымы. Гинекологиялық науқастардың клиникалық көрінісі, диагностика және емдеу. Акушерлік-гинекологиядағы мейіргерлік процесс
16.2.	Отбасыны жоспарлау		
16.2.	Қабілеті: отбасыны жоспарлауды жүргізу.	Жүкті болудың оңтайлы мерзімін таңдау. Төмендегі жағдайларды	Медициналық-генетикалық консультация беруге

	<p>Дербестігі: отбасыны өз бетінше жоспарлау. Жауапкершілігі: отбасыны сапалы жоспарлау үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>ескере отырып, гормондық жеке контрацептивтерді іріктеу: - гормондық типі қалыпты болған кезде; - гиперэстрогенизм көрініп тұрған кездее; - гестагендер мен андрогендер басым болған кезде; - лактация кезеңінде; - 18 жасқа толмаған және 35-40 жастан асқан кезде. Әйелдер мен ерлерді хирургиялық стерильдеу әдістерін іріктеу. Түсік жасау кезінде мейіргерлік процесті жүргізу және сақтау</p>	<p>айғақтар. Отбасыны жоспарлаудың қағидаттары мен кезеңдері Контрацепцияның заманауи әдістері. Әйелдер мен ерлерді хирургиялық стерильдеу әдістері. Гормондық контрацепцияның айғақтары мен қарсы айғақтары. Операциялар мен түсік жасаудың айғақтары мен қарсы айғақтары</p>
16.3.	Акушерлік-гинекологияда	тексерудің заманауи әдістерін жүргізу	
16.3.	<p>Қабілеті: акушерлік-гинекологияда тексерудің заманауи әдістерін жүргізу. Дербестігі: акушерлік-гинекологияда тексерудің заманауи әдістерін өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: акушерлік-гинекологияда тексерудің заманауи әдістерін сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Пациенттерді диагностиканың заманауи әдістеріне дайындау. Диагностика әдістерінің айғақтары мен қарсы айғақтарын айқындау: - акушерлік-гинекологиядағы ультрадыбыстық диагностика; - анте- и интранатальды кардиотокография; - амниоскопия; - амниоцентез; - фетоскопия; - плацентаның динамикалық сцинтиграфиясы; - фетоплацентарлық жүйенің гормондарын айқындау; Гинекологиядағы зерттеудің эндоскопиялық әдістерінің айғақтары мен қарсы айғақтарын айқындау: - кольпоскопия; - гистероскопия; - лапароскопия; - кульдоскопия. Зерттеудің рентгенологиялық</p>	<p>Акушерлік-гинекологияда тексерудің заманауи әдістерінің айғақтары мен қарсы айғақтары</p>

		әдістерінің айғақтары мен қарсы айғақтарын айқындау: - гистеросальпингография. - кимопертубация. Зерттеудің арнайы, цитологиялық, бактериоскопиялық және бактериологиялық әдістерінің айғақтары мен қарсы айғақтарын айқындау.	
16.4.	Акушерлік-гинекологиядағы негізгі синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету		
16.4.	Қабілеті: акушерлік-гинекологиядағы негізгі синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету. Дербестігі: акушерлік-гинекологиядағы негізгі синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету. Жауапкершілігі: акушерлік-гинекологиядағы негізгі синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін. Күрделілігі: орташа	Науқастарды жүргізу, мейіргерлік процестің барлық сатыларын сақтау және мынадай синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету: - ауру; - әйелдерде жамбастың ауыруы; - бедеулік; - аменорея; - жыныс жолдарынан қан кету.	Акушерлік-гинекологиядағы негізгі синдромдарды айқындау, себептері, симптомдар, диагностика мен емдеу қағидаттары
16.5.	Жүкті әйелдерге және гинекологиялық науқастарға профилактикалық көмек көрсетуді және оларды диспансерлік қадағалауды ұйымдастыру		
16.5.	Қабілеті: жүкті әйелдерге және гинекологиялық науқастарға профилактикалық көмек көрсетуді және оларды диспансерлік қадағалауды ұйымдастыру. Дербестігі: жүкті әйелдерге және гинекологиялық науқастарға профилактикалық көмек көрсетуді және оларды диспансерлік қадағалауды өз бетінше	Акушерлік-терапевтік-педиатриялық кешен жағдайларында сауықтыру және емдеу-профилактикалық іс-шараларды орындаудың нақты сабақтастығын өңдеу. «Тәуекел тобын» анықтау мақсатында әйел тұрғындарды профилактикалық және әлсін-әлсін қарауды жүргізу және оларды диспансерге жатқызу. Диспансерлік топтардың контингентін жыл сайын	Жүкті әйелдерге және гинекологиялық науқастарға профилактикалық көмек көрсетуді және оларды диспансерге жатқызуды ұтымды ұйымдастыру және сапалы жүргізу қағидаттары

	<p>ұйымдастыру. Жауапкершілігі: жүкті әйелдерге және гинекологиялық науқастарға профилактикалық көмек көрсетуді және оларды диспансерлік қадағалауды сапалы ұйымдастыру үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>ұлғайту, клиникалық-зертханалық зерттеу көлемін кеңейту және сапасын жоғарылату. Әйелдер консультацияларында гинекологиялық қараудың нәтижелері туралы мәліметтерді орталықтандырылған түрде жинау. Диспансерге жатқызу жөніндегі жұмысты динамикалық бақылау және талдау және оның тиімділігін бағалау. Халықты санитариялық-гигиеналық тәрбиелеу және СӨС насихаттау. Акушерлік-гинекологиялық патологияның алғашқы профилактикасын жүргізуге қатысу. Тереңдетілген клиникалық-зертханалық тексеру жүргізуді қажет ететін адамдарды жете тексеру. Заманауи профилактикалық емдеу-сауықтыру және санитариялық-гигиеналық іс-шараларды енгізу. Науқастарды және тәуекел факторлары жоғары адамдарды жыл сайын қарауды және динамикалық қадағалауды жүргізудің техникалық қамтамасыз етілуін жетілдіру</p>	
16.6.	Балаларға профилактикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру және жүргізу		
16.6.	<p>Қабілеті: балаларға профилактикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру және жүргізу. Дербестігі: балаларға профилактикалық көмек көрсетуді өз бетінше ұйымдастыру және</p>	<p>Профилактикалық көмек қағидаттарын сақтау. Аntenатальды және постнатальды кезеңдегі профилактикалық іс-шаралар: - гипоголактинияны болжамдау; - ықтимал патология тәуекелін болжамдау;</p>	<p>Балаларға профилактикалық көмек көрсету мен диспансерге жатқызуды ұтымды ұйымдастыру және сапалы жүргізу қағидаттары</p>

	<p>жүргізу. Жауапкершілігі: балаларға профилактикалық көмек көрсетуді сапалы ұйымдастыру және жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<ul style="list-style-type: none"> - жүкті әйелдің тамақтануы, күн тәртібі, шынығуы, дене тәрбиесі жөнінде ұсынымдар беру; - әлеуметтік-биологиялық анемнез тәуекелдері факторларының баланың денсаулық жағдайына әсері туралы ата-аналармен ағарту жұмысын жүргізу; - физикалық және жүйке-психика саулығын ай сайын бақылау; - құнарлы тамақтандыру; - ЖВРИ-мен ауырғаннан кейін оңалту; - баланы мектепке дейінгі балалар ұйымдарына баруға дайындау. <p>ОЖЖ ауруының тәуекелі бар балалар топтарын қалыптастыру.</p> <p>Денсаулық жағдайын бақылауды жүргізу және ауру тәуекелі бар балаларда олардың ауытқуының профилактикасы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - анемия; - мешелдік; - дистрофия. <p>Ірінді-септикалық инфекция тәуекелі бар балалар топтарын қалыптастыру.</p> <p>Мүшелері мен жүйелерінің даму кемістігінің тәуекелі бар балалар топтарын қалыптастыру.</p> <p>Аллергиялық аурулар тәуекелі бар балалар топтарын қалыптастыру.</p> <p>Әлеуметтік тұрғыдан қолайсыз отбасылардан шыққан балалар топтарын қалыптастыру.</p>	
16.7.	Педиатрияда негізгі синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету		
16.7.	Қабілеті: педиатрияда негізгі синдромдар кезінде	Науқастарды жүргізу, мейіргерлік процестің барлық сатыларын сақтау	Балалардың анатомиялық-физиологиялық

	<p>мейіргерлік көмек көрсету. Дербестігі: педиатрияда негізгі синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету. Жауапкершілігі: педиатрияда негізгі синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>және мынадай синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тыныс алу жеткіліксіздігі; - жоғарғы тыныс алу жолдарының жігі обструкциясы (тамақтың ісуі); - бронхиалды обструкция; - жігі бронхит; - бронхиттің жігі обструкциясы; - өкпедегі ауа ламасу-перфузиялық ауытқулар (жігі пневмония, бронхиалды демікпе) кезіндегі тыныс алу жеткіліксіздігі; - балалар мен сәби жастағы балалардағы гипертермиялық синдром; - сіңір тартылу синдромы; - анемиялық синдром; - постгеморрагиялық анемия; - гемолиттік анемия; - тапшылықты анемия; - балалардағы тромбоцитопениялық пурпура; - вазопатия синдромы; - құсу және лоқсу синдромы. 	<p>ерекшеліктері. Балалардағы аурулар синдромдарының клиникасы мен диагностикасы. Педиатрияда негізгі синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету тактикасы</p>
17.	Апаттар медицинасында және гериатрияда мейіргерлік көмек көрсету		
17.1.	Төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру		
17.1.	<p>Қабілеті: төтенше жағдайлар кезінде мейіргерлік көмек көрсету. Дербестігі: төтенше жағдайлар кезінде мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету. Жауапкершілігі: төтенше жағдайлар кезінде мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Зақымдану ошағын медициналық барлау. Зардап шеккен адамдарды іздеу және құтқару Зардап шеккен адамдарды сұрыптау және алғашқы медициналық көмек. Зардап шеккен адамдарды эвакуациялау. Экстремалды жағдайлардағы медициналық көмек және емдеу. Төтенше жағдайлар кезінде медициналық сұрыптау және</p>	<p>Апаттарды жіктеу. Төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру қағидаттары. Медициналық сұрыптау қағидаттары</p>

		<p>медициналық көмекті ұйымдастыру қағидаттары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - госпитальға жатқызғанға дейін; - госпитальдық. <p>Құтқару, әлеуметтік және медициналық іс-шаралар кешенін талдау.</p>	
17.2.	Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда мейіргерлік көмек көрсету		
	<p>Қабілеті: өмірге қауіп төндіретін жағдайларда мейіргерлік көмек көрсету. Дербестігі: өмірге қауіп төндіретін жағдайларда мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету. Жауапкершілігі: өмірге қауіп төндіретін жағдайларда мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Мынадай кездерде өмірге қауіп төндіретін жағдайларда алғашқы көмек көрсету:</p> <ul style="list-style-type: none"> - есінен тану; - жігі улану; - суға кету; - электрден жарақат алу; - кардиогенді шок; - тыныс алудың жігі жеткіліксіздігі; - полижарақат. 	<p>Апаттарды жіктеу. Төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру қағидаттары. Медициналық сұрыптау қағидаттары Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда мейіргерлік көмек көрсету тактикасы</p>
17.3.	Гериятрияда мейіргерлік процесі ұйымдастыру		
17.3.	<p>Қабілеті: гериятрияда мейіргерлік процесі ұйымдастыру. Дербестігі: гериятрияда мейіргерлік процесі өз бетінше ұйымдастыру. Жауапкершілігі: гериятрияда мейіргерлік процесі сапалы ұйымдастыру үшін . Күрделілігі: орташа</p>	<p>Гериятриялық науқастарды қадағалау, күтім жасау және дәрігердің тағайындауларын орындау. Қадағалаудағы және күтім жасалып жатқан науқас адамның проблемалары мен қажеттіліктерін сәйкестендіру. Науқастарға күтім жасау жөніндегі басымдықтарды және күтім жасаудың межелеген мақсаттары мен нәтижелерін айқындау. Науқастың әртүрлі қажеттіліктеін қанағаттандыруға бағытталған мейіргерлік стратегияны қолдану. Мейіргерлік күтімнің тиімділігін бағалау.</p>	<p>Тері гигиенасы. Төсек тартып жатқан науқастарға күтім жасау қағидаттары</p>
17.4.	Гериятриялық науқастарды оңалту		
17.4.	<p>Қабілеті: гериятриялық</p>	<p>Медициналық оңалтуды көрсету – науқастарды</p>	<p>Гериятриялық науқастарды оңалту</p>

	<p>науқастарды оңалтуды жүргізу. Дербестігі: гериатриялық науқастарды оңалтуды өз бетінше жүргізу. Жауапкершілігі: гериатриялық науқастарды оңалтуды сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>емдеу: - физиотерапия; - курорттарда емдеу; - дәрілік терапия. Психологиялық оңалтуды көрсету, науқасты мынадай жағдайлардан шығару: - психикалық депрессия; - реактивті невроза. Әлеуметтік және қоғамдық оңалтуды көрсету – отбасында және қоғамда қалпына келтіру. Кәсіптік оңалтуды көрсету еңбекке қабілетін ішінара және толықтай қалпына келтіру.</p>	қағидаттары
18.	Психиатрия мен наркологиядағы мамандандырылған мейіргерлік күтім		
18.1.	Психиатриялық көмекті ұйымдастыру		
18.1.	<p>Қабілеті: психиатриялық көмекті ұйымдастыру. Дербестігі: психиатриялық көмекті өз бетінше ұйымдастыру. Жауапкершілігі: психиатриялық көмекті сапалы ұйымдастыру үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Белсенді терапия немесе операциялық араласу талап етілетін мынадай пациенттерге стационарлық мамандандырылған мейіргерлік психиатриялық көмек көрсету: - шекті бейпсихоздық күйдегі; - неврозды және невроз тәріздес жағдайлардағы; - цереброастениялық ауытқуы бар; - психосоматикалық аурулары бар; - психоздармен және сонымен бір мезгілде соматикалық аурулармен ауыратын. Мынадай пациенттерге ауруханадан тыс мамандандырылған мейіргерлік көмек көрсету: - шекті ауытқуы бар; - басқа психикалық аурулары бар науқастарды ертерек анықтау; - әртүрлі неврозды күйдегі балалар; - созылмалы психикалық</p>	<p>Психиатрияның құқықтық аспектілері. Психикалық науқастарды қадағалау және күтім жасау ерекшеліктері. Жалпы психопатология. Психиатрияда қолданылатын тексеру әдістері. Психикалық науқастарды емдеу және оңалту. Жеке психиатрия. Психиатриядағы этика және деонтология, медициналық психология негіздері. Психиатриялық көмекті ұйымдастыру. Психикалық ауытқудан зардап шегетін пациенттің құқықтары. Психиатрия саласындағы заманауи әлемдік үрдістер. Психикалық науқастарды оңалту және қайта бейімдеу</p>

		аурулармен ауыратын. Психиатриялық стационарлардың пациенттердің құқықтарын сақтауы	
18.2.	Психиатриядағы мейіргерлік процесс ерекшеліктері		
18.2.	Қабілеті: психиатриялық көмекті ұйымдастыру. Дербестігі: психиатриялық көмекті өз бетінше ұйымдастыру. Жауапкершілігі: психиатриялық көмекті сапалы ұйымдастыру үшін. Күрделілігі: орташа	Психикалық науқастарды емдеу және күтім жасау процесін ұйымдастыру. Медициналық этика және деонтология қағидаттарын қолдану. Негізгі психикалық ауытқуларды тану. Қойылған алдын ала диагнозды АХЖ-10 халықаралық жіктеуіш терминдерімен жіктеу. Неғұрлым ауыр және қауіпті психикалық ауытқу кезінде уақтылы тану және алғашқы медициналық көмек көрсету: - психомоторлы қозу; - эпилепсиялық мәртебе; - тамақтан бас тарту; - өзіне өзі қол жұмсауға бейімдік және басқалары. Науқастың өзі үшін де, айналасындағы адамдар үшін де қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Психикалық науқастармен және соматикалық бейіндегі пациенттермен қарым-қатынас жасау тактикасы және психотерапиялық әңгімелесу. Күтім жасу міндеттерін тұжырымдау және оларды орындау жоспарын жасап, емдеу мен мейіргерлік күтімнің барлық қағидаттарын іске асыру. Науқастың жүргізіліп жатқан емге көзқарасын бағалау және науқастың дәрілерді қабылдаудан бас тартуын, сондай-ақ оның бойында психотропты заттарға тәуелділіктің	Ғылым ретінде психиатрия нысанасы мен міндеттері; психиатриядағы заманауи бағыттар. Психиатриялық көмекте мейіргерлердің рөлін жетілдірудің тарихи кезеңдері. Психиатриядағы мейіргерлік процесті айқындау және оның ерекшеліктері. Психиатриялық көмек жүйесіндегі мейіргердің рөлі және оның жұмысының ерекшеліктері.

		<p>қалыптасуын уақтылы анықтау; Жүргізіліп отырған емнің жағымсыз әсерін уақтылы анықтау және алғашқы көмек көрсету. Науқасқа және оның туыстарына саламатты өмір салтын сақтауды, аурудың профилактика шараларын және психикалық аурулардың сипаттарын басқаруды оқытуды жүргізу. Пациенттің әлеуметтік жағдайы, оның бейімделу дәрежесі, еңбек қызметіндегі ықтимал проблемалар және өзіне өзі қызмет көрсетуі, ауруға өзіндік психологиялық реакциялары туралы қорытынды (мейіргерлік диагноз) жасау. Психикалық науқастарды медициналық-психологиялық және кәсіптік оңалту жоспарын жасау.</p>	
18.3.	Психиатрияда мамандандырылған мейіргерлік көмек көрсету		
18.3.	<p>Қабілеті: психиатрияда шұғыл жағдайларда мамандандырылған мейіргерлік көмек көрсету. Дербестігі: психиатрияда шұғыл жағдайларда мамандандырылған мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету. Жауапкершілігі: психиатрияда шұғыл жағдайларда мамандандырылған мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Психикалық ауытқуы бар пациенттер туралы медициналық ақпарат жинау және мейіргерлік тексеру. Психикалық ауыратын жіне ауытқуы бар пациенттердің физикалық денсаулығын бағалау. Пациенттердегі психологиялық проблемалар мен психикалық ауытқуларды анықтау, отбасының көзқарасы. Пациенттің агрессивті мінез-құлқын анықтау және психиатриялық пациенттің өзіне және айналасындағыларға қауіп төндіру дәрежесін айқындау.</p>	<p>Негізгі психопатологиялық синдромдар. Психикалық ауытқуларды АХЖ-10-жа жіктеу қағидаттары. Психикалық науқастарды емдеу ерекшеліктері. Науқастарды қадағалау және күтім жасау ерекшеліктері. Мейіргерлік процесс ерекшеліктері. Психиатриядағы шұғыл жағдайлар терапиясының қағидаттары; Психомоторлы қозу жағдайында, пациенттің мінез-құлқы агрессивті немесе өзіне өзі қол</p>

		<p>Мынадай пациенттерге мейіргерлік күтім жасау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бірінші психоз эпизодымен; - аффекциялық ауытқуы бар; - параноидті ауытқуы бар; - ақыл-есі органикалық ауытқыған. <p>Пациент мүддесінде мейіргерлік күтім мәселелері бойынша психиатр дәрігермен, бөлімше қызметкерлерімен, ЕПҰ қызметтерімен және басқа да ұйымдармен өзара іс-қимыл жасау.</p> <p>Мейіргерлік араласуды жоспарлау.</p> <p>Емдеу-диагностикалық рәсімдерді орындау.</p> <p>Психикасында ауытқу бар пациенттердің бойында өзінің мінез-құлқын түсінуді дамыту және өзіндік сана-сезімін жақсартуға ықпал ету.</p> <p>Пациенттердің психотерапевтік қоғамдастығына ақпараттық қолдау көрсету.</p>	<p>жұмсауға бейім болған жағдайларда көмек көрсету ерекшеліктері;</p> <p>Психиатриялық практикадағы негізгі шұғыл жағдайлар;</p> <p>Психиатриядағы шұғыл жағдайлар терапиясының қағидаттары;</p> <p>Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде шұғыл психиатриялық көмек көрсету стандарттары</p>
18.4.	Наркологиялық қызметті ұйымдастыру		
18.4.	<p>Қабілеті: наркологиялық қызметті ұйымдастыру.</p> <p>Дербестігі: наркологиялық қызметті өз бетінше ұйымдастыру.</p> <p>Жауапкершілігі: наркологиялық қызметті сапалы ұйымдастыру.</p> <p>Күрделілігі: орташа</p>	<p>Нашақорлықпен, алкоголизммен және уытқұмарлықпен ауыратын науқастарға көмек көрсету қағидаларын сақтау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - медициналық-заңгерлік; - медициналық-әлеуметтік; - емдеу-профилактикалық. <p>Наркологияда мейіргерлік процесті сақтау.</p> <p>Туыстарымен жұмыс істеу.</p> <p>Халық арасындағы санитариялық-ағарту жұмысы.</p> <p>Этика және деонтология қағидаттарын сақтау.</p>	<p>Наркологиялық ұйымдардың негізгі міндеттері мен функциялары.</p> <p>Алкоголизм, алкогольдік психоздар.</p> <p>Аддиктивті ауытқуды емдеу әдістері.</p> <p>Алкоголизмнің психотерапиясы</p> <p>Наркологиялық диспансердің құрылымы мен жұмысын ұйымдастыру.</p> <p>Медперсоналдың жұмысын ұйымдастыру.</p>

			Наркологиядағы мейіргерлік процесс. Туыстарымен жұмыс істеу.
18.5.	Наркологияда шұғыл жағдайларда мамандандырылған мейіргерлік көмек көрсету		
18.5.	<p>Қабілеті: наркологияда шұғыл жағдайларда мамандандырылған мейіргерлік көмек көрсету.</p> <p>Дербестігі: наркологияда шұғыл жағдайларда мамандандырылған мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету.</p> <p>Жауапкершілігі: наркологияда шұғыл жағдайларда мамандандырылған мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін.</p> <p>Күрделілігі: орташа</p>	<p>Нашақорлық салдарынан психикасында ауытқу орын алған пациент туралы медициналық ақпарат алу.</p> <p>Нашақорлық, уытқұмарлық салдарынан психикасында жігі және созылмалы ауытқу орын алған пациентпен байланыс орнату, оны мейіргерлік тексеру.</p> <p>Есірткіге тәуелділік салдарынан организмнің негізгі функцияларындағы ауытқуды және тыныс-тіршілік түрлерінің шектелуін анықтау.</p> <p>Нашақорлық, уытқұмарлық салдарынан психикасында ауытқу орын алған пациенттің проблемаларын анықтау.</p> <p>Есірткіге тәуелділік салдарынан орын алған психикалық ауытқуға байланысты мейіргерлік араласуды және күтім жасау іс-шараларын жоспарлау.</p> <p>Пациентті демейтін күтім жасау, физикалық және психологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету</p> <p>Есірткіге тәуелділік салдарынан психикасында ауытқу орын алған пациенттің мінез-құлқын, сөз сөйлеуін, ұйқысының бұзылуын, жағдайының өзгеруін қадағалау және сипаттау.</p> <p>Өзіне өзі қол жұмсауға әрекеттенуін анықтау және қауіпсіздігін қамтамасыз</p>	<p>Наркологиядағы шұғыл жағдайлар терапиясының қағидаттары;</p> <p>Психомоторлы қозу жағдайында, пациенттің мінез-құлқы агрессивті немесе өзіне өзі қол жұмсауға бейім болған жағдайларда көмек көрсету ерекшеліктері;</p> <p>Наркологиялық практикадағы негізгі шұғыл жағдайлар;</p> <p>Наркологиядағы шұғыл жағдайлар терапиясының қағидаттары;</p> <p>Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде шұғыл наркологиялық көмек көрсету стандарттары;</p> <p>Дезинтоксикациялық терапияны жүргізу қағидаттары мен әдістемесі.</p> <p>Психиатрия мен наркологиядағы шұғыл жағдайлар: сіңір созылу синдромы, экстрапирамидалық синдром, қатерлі нейрорептикалық синдром, есірткі заттарын шамадан тыс пайдалану, науқастардың агрессивті мінез-құлқы мен өзіне өзі қол жұмсауға бейімдігі.</p>

		<p>ету үшін нашақорлықпен ауыратын науқастарды үнемі қадағалауды жүзеге асыру.</p> <p>Уытты заттардың әсерінен туындайтын жігі галлюцинация-сандырақтау жағдайлары кезінде әлеуметтік қауіпті іс-қимылдың алдын алу.</p> <p>Медикаменттік емдеуді жүзеге асыру және емдеу-диагностикалық рәсімдерді орындау.</p> <p>Есірткіге тәуелділіктен зардап шегетін пациентті емдеуге оның отбасын қатыстыру.</p> <p>Пациенттердің, олардың достары мен туыстарының топтарында оқытуды және тренингтерді өткізу.</p> <p>Мынадай жағдайларда пациенттерге мейіргерлік күтім жасау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - алкогольизм; - алкогольдік психоз; - нашақорлық; - уытқұмарлық. <p>Жүргізілген күтім жасау іс-шараларының тиімділігін бағалау</p>	
19.	Мамандандырылған оңалтушы (қалпына келтіруші) және паллиативтік мейіргерлік күтім		
19.1.	Мейіргерлік күтімдегі медициналық оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу		
19.1.	<p>Қабілеті: мейіргерлік күтімдегі медициналық оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу.</p> <p>Дербестігі: мейіргерлік күтімдегі медициналық оңалтуды өз бетінше ұйымдастыру және жүргізу.</p> <p>Жауапкершілігі: мейіргерлік күтімдегі медициналық оңалтуды сапалы ұйымдастыру және жүргізу үшін.</p> <p>Күрделілігі: орташа</p>	<p>Орын алған бұзушылықтардың, тыныс-тіршіліктің шектелуінің, әлеуметтік жеткіліксіздіктің нақты диагностикасы.</p> <p>Функционалдық қабілеттерінің айқын көріну дәрежесін талдау.</p> <p>Науқастың тұрмыстағы мүмкіндіктерін, қозғалу, өзіне өзі қызмет көрсету және күрделі емес үй шаруасын орындау қабілетін қалпына келтіру.</p> <p>Қозғалу аппаратының функционалдық</p>	<p>Медициналық оңалту.</p> <p>Реабилитологияның негізгі құралдары.</p> <p>ЕФК ұйымдастыру.</p> <p>Физиотерапиялық қызметті ұйымдастыру.</p> <p>Оңалтудың негізгі құралдарының айғақтары мен қарсы айғақтары</p>

		<p>мүмкіндіктерін пайдалану және дамыту жолымен мүгедектің еңбекке қабілетін, ол жоғалтып алған кәсіптік дағдысын қалпына келтіру.</p> <p>Еңбекке қабілетінен уақытша немесе орнықты айырылуға әкеп соқтырған патологиялық процестер дамуының алдын алу, яғни қайталама профилактика шараларын жүзеге асыру. Медициналық оңалтуды көрсету қағидаларын сақтау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қалпына келтіру шараларын уақтылы бастау; - іс-шаралардың кезеңділігін сақтау; - оңалту құралдарын пайдаланудың кешенді және ұтымды сипаты. - патологиялық процестің сипатын, түрін, сатысын, оқшаулануын ескере отырып, қолданылатын шаралардың даралығын сақтау. <p>Оңалтудың негізгі құралдарын қолдану тактикасы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ЕФК; - механотерапия; - еңбек терапиясы; - судағы физикалық жаттығулар; - уқалау; - мануальды терапия; - акупунктуралық терапия; - күнмен және аумен емдеу; - сумен емдеу; - бальнео емдеу; - балшықпен емдеу; - жарықпен емдеу; - электрмен емдеу; - аэроионотерапия; - ультрадыбыспен емдеу; - рентгенотерапия және т.б.	
--	--	--	--

19.2	Паллиативтік мейіргерлік көмектің негізгі қағидаттарын сақтау		
19.2.	<p>Қабілеті: паллиативтік мейіргерлік көмектің негізгі қағидаттарын сақтау. Дербестігі: паллиативтік мейіргерлік көмектің негізгі қағидаттарын өз бетінше сақтау. Жауапкершілігі: паллиативтік мейіргерлік көмектің негізгі қағидаттарын сапалы сақтау үшін. Күрделілігі: орташа</p>	<p>Паллиативтік көмек көрсету: - үйде; - емханада (күндізгі стационар – күндізгі хоспис); - стационарда (паллиативтік көмек төсектері, паллиативтік көмек бөлімшесі); - паллиативтік көмектің арнайы ауруханасында (хоспис); - паллиативтік көмектің көшпелі қызметі. Пациентке күтім жасаудың негізгі қағидаттарын сақтау: - тыңдай білу; - қасында болу терапиясы; - қызмет ете білу; - пациентпен бірге тұра білу; - психотерапиялық орта құрудың маңыздылығы; - пациентке күтім жасауда персонал командасы мен отбасының тұтастығы; - еріктілер қызметін жұмылдыру; - әрбір пациентке және оның туысына жеке тәсіл; - барлық резервтерді пайдалану; - рухани қажеттіліктерін қанағаттандыру. Жағдайын бағалау және басып проблеманы айқындау паллиативтік көмек іс-шаралары жүргізілгенге дейін іске асырылуға тиіс. Ауру симптомдарының даму және пайда болу себептерін пациентке қарапайым және түсінікті сөздермен түсіндіру. Жеке көмек көрсету. Дәрілермен ғана шектеліп қалмайтын көмек көрсету. Орнықты, азапты</p>	<p>Хоспис қызметінің негізгі қағидаттары. Хоспис қызметінің философиясы. Пациентке күтім жасаудың негізгі қағидаттары: - медициналық көмек. - психологиялық көмек; - әлеуметтік көмек; - рухани көмек.</p>

		симптомдардың профилактикасын жүргізу.	
19.3.	Өлім аузындағы (терминалдык) пациенттерге мамандандырылған мейіргерлік көмек көрсету		
19.3.	<p>Қабілеті: өлім аузындағы (терминалдык) пациенттерге мамандандырылған мейіргерлік көмек көрсету.</p> <p>Дербестігі: өлім аузындағы (терминалдык) пациенттерге мамандандырылған мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету.</p> <p>Жауапкершілігі: өлім аузындағы (терминалдык) пациенттерге мамандандырылған мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін.</p> <p>Күрделілігі: орташа</p>	<p>Жалпы күтім.</p> <p>Симптомдарын бақылау.</p> <p>Пациентке және оның отбасына психологиялық және рухани қолдау көрсету.</p> <p>Пациентті және оның отбасын өзіне өзі және өзара көмек көрсету амалдарын оқыту.</p> <p>Ауруды жеңілдету және басқа да ауыр симптомдарды оңайлату.</p> <p>Ажал аузында жатқан пациенттің бойындағы белсенді тіршілік ету қабілетін қолдау.</p> <p>Науқас ауырып жатқан уақытта және ол қайтыс болғаннан кейін отбасыны қолдау жүйесін жасау.</p> <p>Отбасыға тиесілілігін сезіну (науқас өзін масылмын деп сезінбеуге тиіс).</p> <p>Пациентке сүйіспеншілік көрсету, назар аудару (онымен қарым-қатынас жасау).</p> <p>Түсіну (симптомдарды және аурудың өту ағымын түсіндіруден және қатыс болу процесі туралы сөйлесу мүмкіндігінен шығатын).</p> <p>Науқасты басқа адамдардың ортасында қабылдау (көңіл-күйіне, қарым-қатынас жасауына және сыртқы келбетіне қарамастан).</p> <p>Өзін өзі бағалау (науқастың шешім қабылдауға, әсіресе, оның физикалық белсенділігі айналасындағыларға байланысты өсетін болса, қатысуымен негізделген)</p>	<p>Үйде қайтыс болудың артықшылықтары мен кемшіліктері.</p> <p>Паллиативтік көмек жүргізу кезінде медицина персоналы орындайтын негізгі ережелер.</p> <p>Онкологиялық науқастың психологиясы</p>

19.4.	Пациент пен медицина персоналы арасындағы психологиялық қарым-қатынасты сақтау		
19.4.	<p>Қабілеті: пациент пен медицина персоналы арасындағы психологиялық қарым-қатынасты сақтау.</p> <p>Дербестігі: пациент пен медицина персоналы арасындағы психологиялық қарым-қатынасты өз бетінше сақтау.</p> <p>Жауапкершілігі: пациент пен медицина персоналы арасындағы психологиялық қарым-қатынасты сапалы сақтау үшін.</p> <p>Күрделілігі: орташа</p>	<p>Пациентке назар аудару және онымен сенім орнату және пациентпен және оның отбасымен сенім орнату.</p> <p>Пациентті қолдау және оным достық қатынас.</p> <p>Пациент алдында оны ұдайы қолдайтынын көрсету.</p> <p>Өзінің ауруының емі жоқ екенін білген пациенттің психологиялық реакциясының бес дәрежесін айқындау.</p> <p>Отбасы мүшелері болмаған кезде оңашада әңгімелесу.</p> <p>Өлім жақындаған кезде пациентке жеке көзқарас.</p> <p>Қайтыс болу процесінде белсенді позициядан алшақ болу.</p> <p>Пациенттерге қатысты адалдықты сақтау</p>	<p>Пациент пен медицина персоналы арасындағы психологиялық қарым-қатынастың ерекшеліктері, паллиативтік емдеуде орын алатын өзара қарым-қатынастың маңыздылығы.</p> <p>Онкологиялық науқастың психологиясы.</p> <p>Өлімнің жақындау феномені</p>
19.5.	Паллиативті көмекті қажет ететін пациенттердің проблемалары мен қажеттіліктерін талдау		
19.5.	<p>Қабілеті: паллиативті көмекті қажет ететін пациенттердің проблемалары мен қажеттіліктеріне талдау жүргізу.</p> <p>Дербестігі: паллиативті көмекті қажет ететін пациенттердің проблемалары мен қажеттіліктерін талдауды өз бетінше жүргізу.</p> <p>Жауапкершілігі: паллиативті көмекті қажет ететін пациенттердің проблемалары мен қажеттіліктерін талдауды сапалы жүргізу үшін.</p>	<p>Паллиативті көмекті қажет ететін онкологиялық науқастарда неғұрлым жиі кездесетін жайсыздық симптомдарын белгілеу.</p> <p>Паллиативті көмек бөлімшесі (ауруханасы) науқастарының ортақ симптомдары мен шағымдарының анықталу жиілігін айқындау.</p> <p>Онкологиялық науқастардағы ауру себептерін (немесе оны күшейте түсетін себептерді) анықтау.</p> <p>Аурудың пайда болуына, сақталуына және күшеюіне ықпал ететін физикалық, психикалық, рухани және әлеуметтік-тұрмыстық факторларды анықтау.</p>	<p>Паллиативті көмекті қажет ететін пациенттердің негізгі симптомдары, проблемалары мен қажеттіліктері.</p> <p>Ісіктің орналасуына байланысты аурудың себептері мен клиникалық көрінуі.</p> <p>Ауруды бақылау қағидаттары.</p> <p>Паллиативті көмекте ауруды қолға алуға арналған негізгі дәрілік заттар.</p> <p>Онкологиялық науқастың психологиясы</p>

	Күрделілігі: орташа	Ауруды бағалау. Ауруды бақылау қағидаттарын сақтау. Паллиативті көмекте ауруды қолға алуға арналған негізгі дәрілік заттарды қолдану. Өлім аузындағы адамның отбасына психологиялық көмек көрсету	
20.	Мамандандырылған көмекті ұйымдастыру қағидаларын сақтау		
20.1.	Дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және медициналық жабдықты арнайы сақтауды, есепке алуды және есептен шығаруды қамтамасыз ету		
20.1.	Қабілеті: хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету. Дербестігі: хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету. Жауапкершілігі: хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін. Күрделілігі: орташа		
20.2.	Медицина ұйымында қан препараттарын, оның компоненттерін және қан алмастырғыштарды сақтауды қамтамасыз ету		
20.2.	Қабілеті: хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету. Дербестігі: хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету. Жауапкершілігі: хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін. Күрделілігі: орташа		
20.3.	Науқастарды күрделі диагностикалық зерттеулерге арнайы дайындау		
20.3.	Қабілеті: хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету. Дербестігі:		

	хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету. Жауапкершілігі: хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін. Күрделілігі: орташа		
20.4.	Күрделі арнайы ем-домды көрсету және жүргізу		
20.4.	Қабілеті: хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмек көрсету. Дербестігі: хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті өз бетінше көрсету. Жауапкершілігі: хирургияда синдромдар кезінде мейіргерлік көмекті сапалы көрсету үшін. Күрделілігі: орташа		

3.3.2. СБШ 5.1. деңгейінде «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша маманның құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: мейіргерлік іс шеңберіндегі күрделенген іс-шаралар мен ем-домды НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес және аудандық/қалалық маңызы бар денсаулық сақтау ұйымы бөлімшесінің жоғары сатыдағы персоналының басшылығымен өз бетінше жүргізу.</p> <p>Жауапкершілігі: НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық қызметті және жоғары сатыдағы персоналдың өкімдерін орындау жөніндегі талаптарын сақтау, пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық</p>	<p>Мейіргерлік іс шеңберінде күрделенген іс-шаралар мен ем-домды НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен нақты және дәйекті орындау, біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлерге нұсқама жүргізе білуі, стандартты емес жағдайларда өзінің әрекеті мен біліктілік деңгейі неғұрлым төмен әріптестерінің әрекетін түзете білуі. Біліктілік деңгейі неғұрлым төмен</p>	<p>Жұмысты сапалы ұйымдастыру бойынша және базалық медициналық қызметтер бойынша, жалпы күтімді және дәрігерге дейінгі деңгейде медициналық көмекті қажет ететін пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық режимі бойынша, денсаулық сақтауды ұйымдастыру бойынша, пациенттермен өзара қарым-қатынас жасаудың этикалық-деонтологиялық аспектілері бойынша,</p>

<p>саламаттылығын қамтамасыз ету және олардың физиологиялық параметрлерінің мониторингін қамтамасыз ету үшін; жұмыста этиканы, деонтологияны және субординацияны сақтау үшін; жеке қауіпсіздік техникасын, пациенттердің және бүкіл орта медицина персоналының қауіпсіздік техникасын сақтау үшін.</p> <p>Жауапкершілігі: аудандық деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымының бөлімшесінде жұмыс істейтін орта медицина персоналы жұмысының сапасы үшін.</p> <p>Жауапкершілігі: материалдық еңбек құралдары мен шығыс материалдарының сақталуы үшін.</p> <p>Күрделілігі: НҚА талаптары, әдістемелік ұсынымдар, әдістемелік нұсқаулықтар бойынша немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен бекітілген базалық медициналық қызметтерді орындау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру. Бірқатар міндеттерді орындау үшін эмоциялық сабырлылық, әріптестері мен пациенттерге қатысты тілектестік қажет.</p> <p>Медициналық препараттармен, адамдармен жұмыс істеуге қарсы медициналық айғақтардың болмауы. Жұмыс істеуге рұқсат берілген жеке медициналық кітапшасының болуы.</p>	<p>қызметкерлердің қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізу жөніндегі қызметін бақылай білуі. Этикалық мінез-құлық және субординация сақтау дағдысының болуы, пациенттер гигиенасын, жеке гигиенаны және қоршаған орта гигиенасын сақтау дағдысының болуы. Пациенттерге және олардың физиологиялық қажеттіліктеріне назар аудару білуі. Еңбек құралдары мен шығыс материалдарын дұрыс есеп ала білуі және олармен мұқият әрі ұқыпты жұмыс істеуді ұйымдастыра білуі.</p>	<p>денсаулық сақтаудағы субординация бойынша, еңбек құралдарымен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы бойынша арнайы білімді үнемі және үздіксіз жетілдіру.</p> <p>НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық медициналық қызметті жүргізу жөніндегі талаптарын нақты білу.</p>
--	---	--

3.3.3. СБШ 5.2. деңгейінде «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша маманның құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: мейіргерлік іс шеңберіндегі күрделенген іс-шаралар мен ем-домды НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес және аудандық/қалалық маңызы бар денсаулық сақтау ұйымы</p>	<p>Мейіргерлік іс шеңберінде күрделенген іс-шаралар мен ем-домды НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес немесе жоғары сатыдағы персоналдың</p>	<p>Жұмысты сапалы ұйымдастыру бойынша және базалық медициналық қызметтер бойынша, жалпы күтімді және дәрігерге дейінгі деңгейде медициналық көмекті қажет ететін</p>

<p>бөлімшесінің жоғары сатыдағы персоналының басшылығымен өз бетінше жүргізу.</p> <p>Жауапкершілігі: НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық қызметті және жоғары сатыдағы персоналдың өкімдерін орындау жөніндегі талаптарын сақтау, пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету және олардың физиологиялық параметрлерінің мониторингін қамтамасыз ету үшін; жұмыста этиканы, деонтологияны және субординацияны сақтау үшін; жеке қауіпсіздік техникасын, пациенттердің және бүкіл орта медицина персоналының қауіпсіздік техникасын сақтау үшін.</p> <p>Жауапкершілігі: аудандық деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымының бөлімшесінде жұмыс істейтін орта медицина персоналы жұмысының сапасы үшін.</p> <p>Жауапкершілігі: материалдық еңбек құралдары мен шығыс материалдарының сақталуы үшін.</p> <p>Күрделілігі: НҚА талаптары, әдістемелік ұсынымдар, әдістемелік нұсқаулықтар бойынша немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен бекітілген базалық медициналық қызметтерді орындау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру.</p> <p>Бірқатар міндеттерді орындау үшін эмоциялық сабырлылық, әріптестері мен пациенттерге қатысты тілектестік қажет.</p> <p>Медициналық препараттармен, адамдармен жұмыс істеуге қарсы медициналық айғақтардың болмауы. Жұмыс істеуге рұқсат берілген жеке медициналық кітапшасының болуы.</p>	<p>басшылығымен нақты және дәйекті орындау, біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлерге нұсқама жүргізе білуі, стандартты емес жағдайларда өзінің әрекеті мен біліктілік деңгейі неғұрлым төмен әріптестерінің әрекетін түзете білуі. Біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлердің қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізу жөніндегі қызметін бақылай білуі. Этикалық мінез-құлық және субординация сақтау дағдысының болуы, пациенттер гигиенасын, жеке гигиенаны және қоршаған орта гигиенасын сақтау дағдысының болуы. Пациенттерге және олардың физиологиялық қажеттіліктеріне назар аудару білуі. Еңбек құралдары мен шығыс материалдарын дұрыс есеп ала білуі және олармен мұқият әрі ұқыпты жұмыс істеуді ұйымдастыра білуі.</p>	<p>пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық режимі бойынша, денсаулық сақтауды ұйымдастыру бойынша, пациенттермен өзара қарым-қатынас жасаудың этикалық-деонтологиялық аспектілері бойынша, денсаулық сақтаудағы субординация бойынша, еңбек құралдарымен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы бойынша арнайы білімді үнемі және үздіксіз жетілдіру.</p> <p>НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық медициналық қызметті жүргізу жөніндегі талаптарын нақты білу.</p>
--	---	--

3.3.4. СБШ 5.3. деңгейінде «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша маманның құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: мейіргерлік іс шеңберіндегі күрделенген іс-шаралар мен ем-домды НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес және аудандық/қалалық маңызы бар денсаулық сақтау ұйымы бөлімшесінің жоғары сатыдағы персоналының басшылығымен өз бетінше жүргізу.</p> <p>Жауапкершілігі: НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық қызметті және жоғары сатыдағы персоналдың өкімдерін орындау жөніндегі талаптарын сақтау, пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету және олардың физиологиялық параметрлерінің мониторингін қамтамасыз ету үшін; жұмыста этиканы, деонтологияны және субординацияны сақтау үшін; жеке қауіпсіздік техникасын, пациенттердің және бүкіл орта медицина персоналының қауіпсіздік техникасын сақтау үшін.</p> <p>Жауапкершілігі: аудандық деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымының бөлімшесінде жұмыс істейтін орта медицина персоналы жұмысының сапасы үшін.</p> <p>Жауапкершілігі: материалдық еңбек құралдары мен шығыс материалдарының сақталуы үшін.</p> <p>Күрделілігі: НҚА талаптары, әдістемелік ұсынымдар, әдістемелік нұсқаулықтар бойынша немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен бекітілген базалық медициналық қызметтерді орындау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру.</p> <p>Бірқатар міндеттерді орындау үшін эмоциялық сабырлылық, әріптестері мен пациенттерге</p>	<p>Мейіргерлік іс шеңберінде күрделенген іс-шаралар мен ем-домды НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен нақты және дәйекті орындау, біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлерге нұсқама жүргізе білуі, стандартты емес жағдайларда өзінің әрекеті мен біліктілік деңгейі неғұрлым төмен әріптестерінің әрекетін түзете білуі. Біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлердің қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізу жөніндегі қызметін бақылай білуі. Этикалық мінез-құлық және субординация сақтау дағдысының болуы, пациенттер гигиенасын, жеке гигиенаны және қоршаған орта гигиенасын сақтау дағдысының болуы. Пациенттерге және олардың физиологиялық қажеттіліктеріне назар аудару білуі. Еңбек құралдары мен шығыс материалдарын дұрыс есеп ала білуі және олармен мұқият әрі ұқыпты жұмыс істеуді ұйымдастыра білуі.</p>	<p>Жұмысты сапалы ұйымдастыру бойынша және базалық медициналық қызметтер бойынша, жалпы күтімді және дәрігерге дейінгі деңгейде медициналық көмекті қажет ететін пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық режимі бойынша, денсаулық сақтауды ұйымдастыру бойынша, пациенттермен өзара қарым-қатынас жасаудың этикалық-деонтологиялық аспектілері бойынша, денсаулық сақтаудағы субординация бойынша, еңбек құралдарымен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы бойынша арнайы білімді үнемі және үздіксіз жетілдіру.</p> <p>НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық медициналық қызметті жүргізу жөніндегі талаптарын нақты білу.</p>

қатысты тілектестік қажет. Медициналық препараттармен, адамдармен жұмыс істеуге қарсы медициналық айғақтардың болмауы. Жұмыс істеуге рұқсат берілген жеке медициналық кітапшасының болуы.		
---	--	--

3.3.5. СБШ 5.4. деңгейінде «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша маманның құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: мейіргерлік іс шеңберіндегі күрделенген іс-шаралар мен ем-домды НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес және аудандық/қалалық маңызы бар денсаулық сақтау ұйымы бөлімшесінің жоғары сатыдағы персоналының басшылығымен өз бетінше жүргізу.</p> <p>Жауапкершілігі: НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық қызметті және жоғары сатыдағы персоналдың өкімдерін орындау жөніндегі талаптарын сақтау, пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету және олардың физиологиялық параметрлерінің мониторингін қамтамасыз ету үшін; жұмыста этиканы, деонтологияны және субординацияны сақтау үшін; жеке қауіпсіздік техникасын, пациенттердің және бүкіл орта медицина персоналының қауіпсіздік техникасын сақтау үшін.</p> <p>Жауапкершілігі: аудандық деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымының бөлімшесінде жұмыс істейтін орта медицина персоналы жұмысының сапасы үшін.</p> <p>Жауапкершілігі: материалдық еңбек құралдары мен шығыс материалдарының сақталуы үшін.</p>	<p>Мейіргерлік іс шеңберінде күрделенген іс-шаралар мен ем-домды НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен нақты және дәйекті орындау, біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлерге нұсқама жүргізе білуі, стандартты емес жағдайларда өзінің әрекеті мен біліктілік деңгейі неғұрлым төмен әріптестерінің әрекетін түзете білуі. Біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлердің қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізу жөніндегі қызметін бақылай білуі. Этикалық мінез-құлық және субординация сақтау дағдысының болуы, пациенттер гигиенасын, жеке гигиенаны және қоршаған орта гигиенасын сақтау дағдысының болуы. Пациенттерге және олардың физиологиялық қажеттіліктеріне назар аудару білуі. Еңбек құралдары мен шығыс материалдарын дұрыс есеп ала білуі және олармен</p>	<p>Жұмысты сапалы ұйымдастыру бойынша және базалық медициналық қызметтер бойынша, жалпы күтімді және дәрігерге дейінгі деңгейде медициналық көмекті қажет ететін пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық режимі бойынша, денсаулық сақтауды ұйымдастыру бойынша, пациенттермен өзара қарым-қатынас жасаудың этикалық-деонтологиялық аспектілері бойынша, денсаулық сақтаудағы субординация бойынша, еңбек құралдарымен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы бойынша арнайы білімді үнемі және үздіксіз жетілдіру.</p> <p>НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық медициналық қызметті жүргізу жөніндегі талаптарын нақты білу.</p>

<p>Күрделілігі: НҚА талаптары, әдістемелік ұсынымдар, әдістемелік нұсқаулықтар бойынша немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен бекітілген базалық медициналық қызметтерді орындау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру. Бірқатар міндеттерді орындау үшін эмоциялық сабырлылық, әріптестері мен пациенттерге қатысты тілектестік қажет. Медициналық препараттармен, адамдармен жұмыс істеуге қарсы медициналық айғақтардың болмауы. Жұмыс істеуге рұқсат берілген жеке медициналық кітапшасының болуы.</p>	<p>мұқият әрі ұқыпты жұмыс істеуді ұйымдастыра білуі.</p>	
--	---	--

3.3.6. СБШ 6 деңгейінде «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша маманның құзыретіне қойылатын талаптар.

<p>Жеке және кәсіптік құзыреті</p>	<p>Дағдысы мен машығы</p>	<p>Білімі</p>
<p>Дербестігі: НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес және денсаулық сақтау ұйымының жоғары сатыдағы персоналының басшылығымен өз бетінше базалық медициналық қызметтерді және медициналық күтім қызметтерін сапалы жүргізуді ұйымдастыру және жүргізу бойынша нұсқама беру, қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізуді жоспарлау және бақылау.</p> <p>Жауапкершілігі: НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық қызметті және жоғары сатыдағы персоналдың өкімдерін орындау жөніндегі талаптарын сақтауды ұйымдастыру, пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету және олардың физиологиялық параметрлерінің мониторингін қамтамасыз ету үшін; жұмыста</p>	<p>Қарапайым базалық медициналық қызметтерді НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен нақты және дәйекті орындауды ұйымдастыра білуі, біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлерге нұсқама жүргізе білуі, стандартты емес жағдайларда өзінің әрекеті мен басқа әріптестерінің әрекетін түзете білуі. Біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлердің қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізу жөніндегі қызметін бақылай білуі. Санитариялық-эпидемиологиялық және эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-</p>	<p>Жұмысты сапалы ұйымдастыру бойынша және базалық медициналық қызметтер бойынша, жалпы күтімді және дәрігерге дейінгі деңгейде медициналық көмекті қажет ететін пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық режимі бойынша, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету мәселелері бойынша, денсаулық сақтауды ұйымдастыру бойынша, пациенттермен өзара қарым-қатынас жасаудың этикалық-деонтологиялық аспектілері бойынша, денсаулық сақтаудағы субординация бойынша, еңбек құралдарымен</p>

<p>этиканы, деонтологияны және субординацияны сақтау үшін; жеке қауіпсіздік техникасын, пациенттердің және бүкіл орта медицина персоналының қауіпсіздік техникасын сақтау үшін. Жауапкершілігі: мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау объектілерінің санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйі үшін. Жауапкершілігі: аудандық деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымының бөлімшесінде жұмыс істейтін орта медицина персоналы жұмысының сапасы үшін. Жауапкершілігі: материалдық еңбек құралдары мен шығыс материалдарының сақталуы үшін. Күрделілігі: НҚА талаптары, әдістемелік ұсынымдар, әдістемелік нұсқаулықтар бойынша немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен бекітілген базалық медициналық қызметтерді орындау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру, түсетін үлгілерге зертханалық-құралдық зерттеу жүргізуді ұйымдастыру. Бірқатар міндеттерді орындау үшін эмоциялық сабырлылық, әріптестері мен пациенттерге қатысты тілектестік қажет. Медициналық препараттармен, адамдармен жұмыс істеуге қарсы медициналық айғақтардың болмауы. Жұмыс істеуге рұқсат берілген жеке медициналық кітапшасының болуы қажет.</p>	<p>шараларды жүргізуді ұйымдастыра білуі. Этикалық мінез-құлық және субординация сақтау дағдысының болуы, пациенттер гигиенасын, жеке гигиенаны сақтау дағдысының болуы. Пациенттерге және олардың физиологиялық қажеттіліктеріне назар аудару білуі. Еңбек құралдары мен шығыс материалдарын дұрыс есеп ала білуі және олармен мұқият әрі ұқыпты жұмыс істеуді ұйымдастыра білуі.</p>	<p>жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы бойынша арнайы білімді үнемі және үздіксіз жетілдіру. НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық медициналық қызметті жүргізу жөніндегі талаптарын нақты білу.</p>
---	--	---

3.3.7. СБШ 6.1. деңгейінде «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша маманның құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес және денсаулық сақтау ұйымының жоғары сатыдағы персоналының басшылығымен өз</p>	<p>Қарапайым базалық медициналық қызметтерді НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес немесе жоғары</p>	<p>Жұмысты сапалы ұйымдастыру бойынша және базалық медициналық қызметтер бойынша, жалпы күтімді және дәрігерге дейінгі</p>

<p>бетінше базалық медициналық қызметтерді және медициналық күтім қызметтерін сапалы жүргізуді ұйымдастыру және жүргізу бойынша нұсқама беру, қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізуді жоспарлау және бақылау.</p> <p>Жауапкершілігі: НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық қызметті және жоғары сатыдағы персоналдың өкімдерін орындау жөніндегі талаптарын сақтауды ұйымдастыру, пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету және олардың физиологиялық параметрлерінің мониторингін қамтамасыз ету үшін; жұмыста этиканы, деонтологияны және субординацияны сақтау үшін; жеке қауіпсіздік техникасын, пациенттердің және бүкіл орта медицина персоналының қауіпсіздік техникасын сақтау үшін. Жауапкершілігі: мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау объектілерінің санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйі үшін. Жауапкершілігі: аудандық деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымының бөлімшесінде жұмыс істейтін орта медицина персоналы жұмысының сапасы үшін. Жауапкершілігі: материалдық еңбек құралдары мен шығыс материалдарының сақталуы үшін.</p> <p>Күрделілігі: НҚА талаптары, әдістемелік ұсынымдар, әдістемелік нұсқаулықтар бойынша немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен бекітілген базалық медициналық қызметтерді орындау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру, түсетін үлгілерге зертханалық-құралдық зерттеу жүргізуді ұйымдастыру. Бірқатар міндеттерді орындау үшін эмоциялық сабырлық,</p>	<p>сатыдағы персоналдың басшылығымен нақты және дәйекті орындауды ұйымдастыра білуі, біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлерге нұсқама жүргізе білуі, стандартты емес жағдайларда өзінің әрекеті мен басқа әріптестерінің әрекетін түзете білуі. Біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлердің қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізу жөніндегі қызметін бақылай білуі. Санитариялық-эпидемиологиялық және эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды жүргізуді ұйымдастыра білуі. Этикалық мінез-құлық және субординация сақтау дағдысының болуы, пациенттер гигиенасын, жеке гигиенаны сақтау дағдысының болуы. Пациенттерге және олардың физиологиялық қажеттіліктеріне назар аудару білуі. Еңбек құралдары мен шығыс материалдарын дұрыс есеп ала білуі және олармен мұқият әрі ұқыпты жұмыс істеуді ұйымдастыра білуі.</p>	<p>деңгейде медициналық көмекті қажет ететін пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық режимі бойынша, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету мәселелері бойынша, денсаулық сақтауды ұйымдастыру бойынша, пациенттермен өзара қарым-қатынас жасаудың этикалық-деонтологиялық аспектілері бойынша, денсаулық сақтаудағы субординация бойынша, еңбек құралдарымен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы бойынша арнайы білімді үнемі және үздіксіз жетілдіру. НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық медициналық қызметті жүргізу жөніндегі талаптарын нақты білу.</p>
---	--	--

<p>әріптестері мен пациенттерге қатысты тілектестік қажет. Медициналық препараттармен, адамдармен жұмыс істеуге қарсы медициналық айғақтардың болмауы. Жұмыс істеуге рұқсат берілген жеке медициналық кітапшасының болуы қажет.</p>		
---	--	--

3.3.8. СБШ 6.2. деңгейінде «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша маманның құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес және денсаулық сақтау ұйымының жоғары сатыдағы персоналының басшылығымен өз бетінше базалық медициналық қызметтерді және медициналық күтім қызметтерін сапалы жүргізуді ұйымдастыру және жүргізу бойынша нұсқама беру, қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізуді жоспарлау және бақылау.</p> <p>Жауапкершілігі: НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық қызметті және жоғары сатыдағы персоналдың өкімдерін орындау жөніндегі талаптарын сақтауды ұйымдастыру, пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету және олардың физиологиялық параметрлерінің мониторингін қамтамасыз ету үшін; жұмыста этиканы, деонтологияны және субординацияны сақтау үшін; жеке қауіпсіздік техникасын, пациенттердің және бүкіл орта медицина персоналының қауіпсіздік техникасын сақтау үшін. Жауапкершілігі: мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау объектілерінің санитариялық-</p>	<p>Қарапайым базалық медициналық қызметтерді НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен нақты және дәйекті орындауды ұйымдастыра білуі, біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлерге нұсқама жүргізе білуі, стандартты емес жағдайларда өзінің әрекеті мен басқа әріптестерінің әрекетін түзете білуі. Біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлердің қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізу жөніндегі қызметін бақылай білуі. Санитариялық-эпидемиологиялық және эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды жүргізуді ұйымдастыра білуі. Этикалық мінез-құлық және субординация сақтау дағдысының болуы, пациенттер гигиенасын, жеке гигиенаны сақтау дағдысының болуы. Пациенттерге және олардың физиологиялық</p>	<p>Жұмысты сапалы ұйымдастыру бойынша және базалық медициналық қызметтер бойынша, жалпы күтімді және дәрігерге дейінгі деңгейде медициналық көмекті қажет ететін пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық режимі бойынша, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету мәселелері бойынша, денсаулық сақтауды ұйымдастыру бойынша, пациенттермен өзара қарым-қатынас жасаудың этикалық-деонтологиялық аспектілері бойынша, денсаулық сақтаудағы субординация бойынша, еңбек құралдарымен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы бойынша арнайы білімді үнемі және үздіксіз жетілдіру. НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық</p>

<p>эпидемиологиялық жай-күйі үшін. Жауапкершілігі: аудандық деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымының бөлімшесінде жұмыс істейтін орта медицина персоналы жұмысының сапасы үшін. Жауапкершілігі: материалдық еңбек құралдары мен шығыс материалдарының сақталуы үшін. Күрделілігі: НҚА талаптары, әдістемелік ұсынымдар, әдістемелік нұсқаулықтар бойынша немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен бекітілген базалық медициналық қызметтерді орындау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру, түсетін үлгілерге зертханалық-құралдық зерттеу жүргізуді ұйымдастыру. Бірқатар міндеттерді орындау үшін эмоциялық сабырлылық, әріптестері мен пациенттерге қатысты тілектестік қажет. Медициналық препараттармен, адамдармен жұмыс істеуге қарсы медициналық айғақтардың болмауы. Жұмыс істеуге рұқсат берілген жеке медициналық кітапшасының болуы қажет.</p>	<p>қажеттіліктеріне назар аудару білуі. Еңбек құралдары мен шығыс материалдарын дұрыс есеп ала білуі және олармен мұқият әрі ұқыпты жұмыс істеуді ұйымдастыра білуі.</p>	<p>медициналық қызметті жүргізу жөніндегі талаптарын нақты білу.</p>
--	--	--

3.3.9. СБШ 6.3. деңгейінде «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша маманның құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес және денсаулық сақтау ұйымының жоғары сатыдағы персоналының басшылығымен өз бетінше базалық медициналық қызметтерді және медициналық күтім қызметтерін сапалы жүргізуді ұйымдастыру және жүргізу бойынша нұсқама беру, қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізуді жоспарлау және бақылау. Жауапкершілігі: НҚА, әдістемелік ұсынымдардың,</p>	<p>Қарапайым базалық медициналық қызметтерді НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен нақты және дәйекті орындауды ұйымдастыра білуі, біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлерге нұсқама жүргізе білуі, стандартты емес жағдайларда өзінің әрекеті мен басқа әріптестерінің</p>	<p>Жұмысты сапалы ұйымдастыру бойынша және базалық медициналық қызметтер бойынша, жалпы күтімді және дәрігерге дейінгі деңгейде медициналық көмекті қажет ететін пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық режимі бойынша, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету</p>

<p>әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық қызметті және жоғары сатыдағы персоналдың өкімдерін орындау жөніндегі талаптарын сақтауды ұйымдастыру, пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету және олардың физиологиялық параметрлерінің мониторингін қамтамасыз ету үшін; жұмыста этиканы, деонтологияны және субординацияны сақтау үшін; жеке қауіпсіздік техникасын, пациенттердің және бүкіл орта медицина персоналының қауіпсіздік техникасын сақтау үшін. Жауапкершілігі: мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау объектілерінің санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйі үшін. Жауапкершілігі: аудандық деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымының бөлімшесінде жұмыс істейтін орта медицина персоналы жұмысының сапасы үшін. Жауапкершілігі: материалдық еңбек құралдары мен шығыс материалдарының сақталуы үшін. Күрделілігі: НҚА талаптары, әдістемелік ұсынымдар, әдістемелік нұсқаулықтар бойынша немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен бекітілген базалық медициналық қызметтерді орындау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру, түсетін үлгілерге зертханалық-құралдық зерттеу жүргізуді ұйымдастыру. Бірқатар міндеттерді орындау үшін эмоциялық сабырлылық, әріптестері мен пациенттерге қатысты тілектестік қажет. Медициналық препараттармен, адамдармен жұмыс істеуге қарсы медициналық айғақтардың болмауы. Жұмыс істеуге рұқсат берілген жеке медициналық кітапшасының болуы қажет.</p>	<p>әрекетін түзете білуі. Біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлердің қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізу жөніндегі қызметін бақылай білуі. Санитариялық-эпидемиологиялық және эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды жүргізуді ұйымдастыра білуі. Этикалық мінез-құлық және субординация сақтау дағдысының болуы, пациенттер гигиенасын, жеке гигиенаны сақтау дағдысының болуы. Пациенттерге және олардың физиологиялық қажеттіліктеріне назар аудару білуі. Еңбек құралдары мен шығыс материалдарын дұрыс есеп ала білуі және олармен мұқият әрі ұқыпты жұмыс істеуді ұйымдастыра білуі.</p>	<p>мәселелері бойынша, денсаулық сақтауды ұйымдастыру бойынша, пациенттермен өзара қарым-қатынас жасаудың этикалық-деонтологиялық аспектілері бойынша, денсаулық сақтаудағы субординация бойынша, еңбек құралдарымен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы бойынша арнайы білімді үнемі және үздіксіз жетілдіру. НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық медициналық қызметті жүргізу жөніндегі талаптарын нақты білу.</p>
---	--	---

3.3.10. СБШ 6.4. деңгейінде «Мейіргерлік іс» мамандығы бойынша маманның құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес және денсаулық сақтау ұйымының жоғары сатыдағы персоналының басшылығымен өз бетінше базалық медициналық қызметтерді және медициналық күтім қызметтерін сапалы жүргізуді ұйымдастыру және жүргізу бойынша нұсқама беру, қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізуді жоспарлау және бақылау.</p> <p>Жауапкершілігі: НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық қызметті және жоғары сатыдағы персоналдың өкімдерін орындау жөніндегі талаптарын сақтауды ұйымдастыру, пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету және олардың физиологиялық параметрлерінің мониторингін қамтамасыз ету үшін; жұмыста этиканы, деонтологияны және субординацияны сақтау үшін; жеке қауіпсіздік техникасын, пациенттердің және бүкіл орта медицина персоналының қауіпсіздік техникасын сақтау үшін. Жауапкершілігі: мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау объектілерінің санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйі үшін. Жауапкершілігі: аудандық деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымының бөлімшесінде жұмыс істейтін орта медицина персоналы жұмысының сапасы үшін. Жауапкершілігі: материалдық еңбек құралдары мен шығыс материалдарының сақталуы үшін.</p>	<p>Қарапайым базалық медициналық қызметтерді НҚА талаптарына, әдістемелік ұсынымдарға, әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен нақты және дәйекті орындауды ұйымдастыра білуі, біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлерге нұсқама жүргізе білуі, стандартты емес жағдайларда өзінің әрекеті мен басқа әріптестерінің әрекетін түзете білуі. Біліктілік деңгейі неғұрлым төмен қызметкерлердің қарапайым базалық медициналық қызметтерді жүргізу жөніндегі қызметін бақылай білуі. Санитариялық-эпидемиологиялық және эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды жүргізуді ұйымдастыра білуі. Этикалық мінез-құлық және субординация сақтау дағдысының болуы, пациенттер гигиенасын, жеке гигиенаны сақтау дағдысының болуы. Пациенттерге және олардың физиологиялық қажеттіліктеріне назар аудару білуі. Еңбек құралдары мен шығыс материалдарын дұрыс есеп ала білуі және олармен мұқият әрі ұқыпты жұмыс істеуді ұйымдастыра білуі.</p>	<p>Жұмысты сапалы ұйымдастыру бойынша және базалық медициналық қызметтер бойынша, жалпы күтімді және дәрігерге дейінгі деңгейде медициналық көмекті қажет ететін пациенттердің санитариялық-эпидемиологиялық режимі бойынша, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету мәселелері бойынша, денсаулық сақтауды ұйымдастыру бойынша, пациенттермен өзара қарым-қатынас жасаудың этикалық-деонтологиялық аспектілері бойынша, денсаулық сақтаудағы субординация бойынша, еңбек құралдарымен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы бойынша арнайы білімді үнемі және үздіксіз жетілдіру. НҚА, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың қарапайым базалық медициналық қызметті жүргізу жөніндегі талаптарын нақты білу.</p>

<p>Күрделілігі: НҚА талаптары, әдістемелік ұсынымдар, әдістемелік нұсқаулықтар бойынша немесе жоғары сатыдағы персоналдың басшылығымен бекітілген базалық медициналық қызметтерді орындау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру, түсетін үлгілерге зертханалық-құралдық зерттеу жүргізуді ұйымдастыру. Бірқатар міндеттерді орындау үшін эмоциялық сабырлылық, әріптестері мен пациенттерге қатысты тілектестік қажет. Медициналық препараттармен, адамдармен жұмыс істеуге қарсы медициналық айғақтардың болмауы. Жұмыс істеуге рұқсат берілген жеке медициналық кітапшасының болуы қажет.</p>		
--	--	--